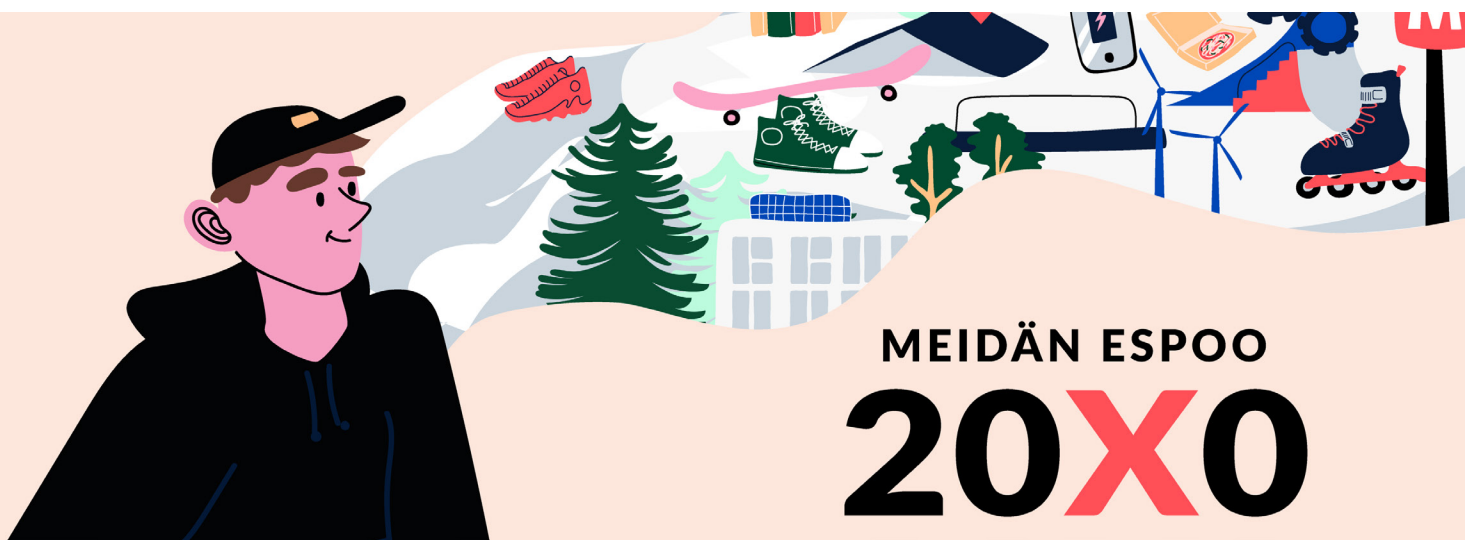

OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Meidän Espoo 20X0 – puhetta tulevaisuuden kaupungista

Raportti tulevaisuuskeskusteluista keväällä 2022

MEIDÄN ESPOO
20X0

Kaupunkisuunnittelukeskus
22.12.2022

ESPOON KAUPUNKI
KAUPUNKISUUNNITTELUKESKUS
PL 43
02070 ESPOON KAUPUNKI

Julkaisu verkossa www.espoo.fi

Tekijät:

Susanna Nurmi, aineiston analyysi ja teksti

Tuuli Aaltio, teksti, editointi

Heli-Maija Nevala, teksti, editointi

Maria Käyhkö, uutistekstit

Taitto:

Mirella Seppä

ISBN 978-951-857-996-3

Sisältö

Johdanto	5
Monimuotoisia tapahtumia	6
Teemaillat	6
Keskusteluillat	7
Tulevaisuustyöpaja	7
Meidän Espoo 20X0 -aineiston analyysi	
– miten ja miksi?	9
Analyysin toteutus	9
Huomioitavaa aineistosta	11
Espoolaisille tärkeät teemat	12
Kaupungin kasvu ja tiivistyminen vaikuttavat keskustelun taustalla	12
Sujuva arki, palvelut ja liikkuminen	13
Yhteisöllinen ja elinvoimainen kaupunki	17
Lähiluonto, luonnon monimuotoisuus ja ilmastonmuutos	20
Osallistuminen ja vuorovaikutus	23
Teemat Espoon eri alueilla	25
Espoonlahden alue	25
Leppävaaran alue	27
Kauklahden alue.....	29
Matinkylän alue	30
Espoon keskus ja	
Keski-Espoo	32
Pohjois-Espoo.....	34
Tapiolan alue.....	36
Eroja ja yhtäläisyyksiä alueiden välillä	37
Moniäänistä tulevaisuuskeskustelua tarvitaan	40
Ideoiden kehittäminen yhdessä	40
Kysymysten monimutkaisuuden havaitseminen.....	40
Eriävien näkemysten äärellä.....	42
Erilaisilla keinoilla kohti samaa päämäärää	42
Dialogissa keskustelun laajeneminen on avainasemassa.....	42
Johtopäätökset	43
Kaupunkisuunnittelun teemat	43
Tapahtumakokonaisuuden arviointi.....	44
Tapahtumakokonaisuuden opit	45
Seuraavat askeleet	46
Kiitokset.....	48

Johdanto

Meidän Espoo 20X0 -tapahtumasarja kutsui kaupunkilaiset keskustelemaan tulevaisuudesta. Keväällä 2022 toteutetuissa tapahtumissa asukkaat, asiantuntijat ja päättäjät puhuivat siitä, kenelle, miten ja millä ehdoin Espoota rakennetaan.

Tapahtumasarja tavoitti noin 1500 espoolaista. Kaikkien tapahtumien keskustelut dokumentoitiin. Aineisto analysoitiin ja tuloksia esitellään tässä raportissa.

Maailman muutosallot eli megatrendit ja aikamme suuret haasteet koskettavat myös Espoota: muuttoliikkeet ja kaupungistuminen, väestölliset muutokset, ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden hupeneminen, liikenteen murros ja niin edelleen. Nämä näkyvät Espoossa eri tavoin jo nyt, ja tulevaisuudessa entistä enemmän. Kaupunkisuunnittelulla voimme ennakoida ja varautua tulevaisuuteen, mutta myös rakentaa haluamaamme tulevaisuutta.

Meidän Espoo 20X0 -tapahtumasarja sai alkunsa keskusteluista asukkaiden kanssa. Kun kaupunki kasvaa ja muuttuu, moni espoolainen kysyy, mihin Espoo on menossa. Kaupunkisuunnittelukeskus järjestää vuosittain paljon tilaisuuksia ja muuta vuorovaikutusta, etenkin asemakaavoista. Asukkaat ovat kuitenkin toivoneet myös laajempaa keskustelua kaupungin ja sen eri alueiden tulevaisuudesta.

Kaupunkisuunnittelukeskuksen kumppaniksi tuli Omnia Espoon työväenopisto, jonka perustehtäviin kuuluu kansalaiskeskustelun mahdollistaminen. Meidän Espoo 20X0 toteutettiin yhteistyössä kaupungin kestävän kehityksen osaamiskeskuksen ja Aalto-yliopiston kanssa. Meidän Espoo 20X0 -tapahtumat juhlistivat myös Espoon 50-vuotista taivalta kaupunkina.

Meidän Espoo 20X0 toteutti Espoon kaupungin strategiaa eli Espoo-tarinaa ja valtuustokauden tavoitteita:

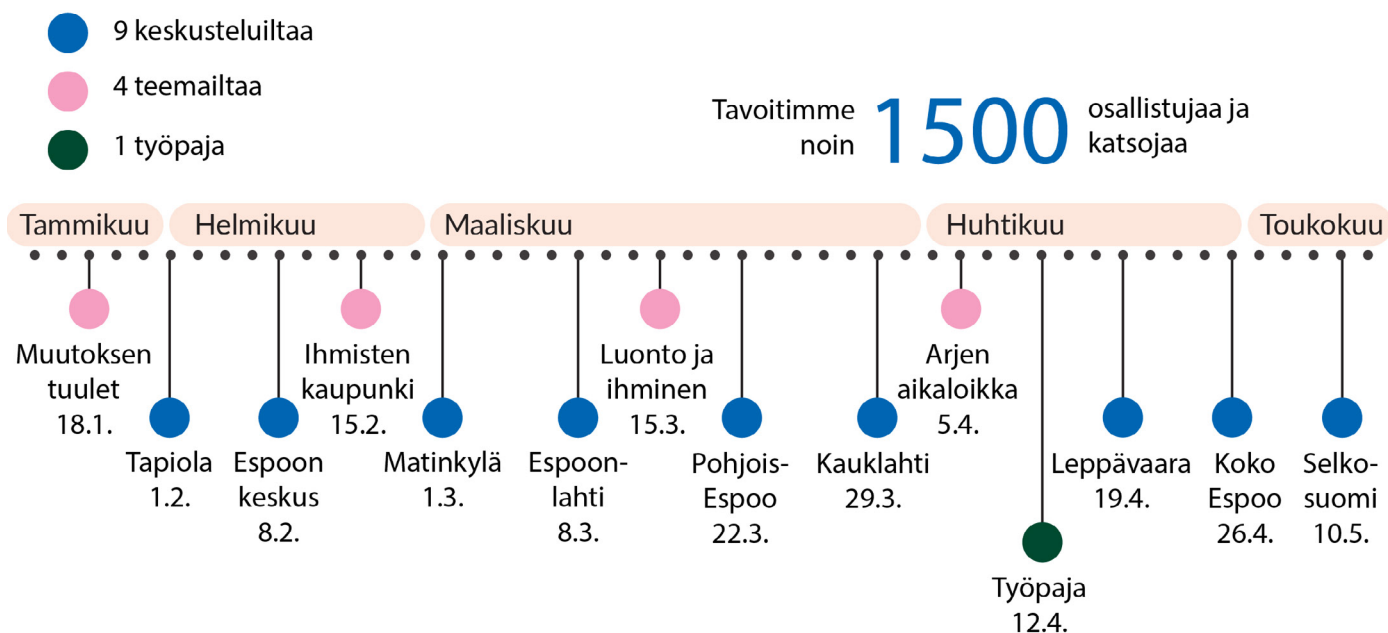
- Espoo on viihtyisä, turvallinen ja luonnonläheinen kotikaupunki.
- Espoo on asukas- ja asiakaslähtöinen.
- Espoo on vastuullinen edelläkävijä.
- Espoo on oikeudenmukainen.
- Espoo on oppimisen ja sivistyksen kärkikaupunki.
- Espoo toteuttaa palveluja koko espoolaisen yhteisön voimin.

Monimuotoisia tapahtumia

Uudenlainen tapahtumakonsepti yhdisti monia osallistumisen muotoja. Tilaisuudet olivat kaikille avoimia ja maksuttomia. Kokonaisuus sisälsi kolme erilaista tapahtumatyyppiä: teemaillat, keskusteluillat sekä tulevaisuustyöpajat.

Meidän Espoo 20X0

Puhetta tulevaisuuden kaupungista keväällä 2022

Tapahtumasarjassa järjestettiin kevätkaudella 2022 neljä teemaillaa, yhdeksän keskusteluiltaa ja työpaja.

Teemaillat

Tapahtumasarjan rungon muodostivat neljä teemaillaa, joissa käsiteltiin Espoon tulevaisuutta ja espoolaisille tärkeitä kaupunkiympäristön kysymyksiä. Teemailloissa kuultiin näkemyksellisiä puheenvuoroja Suomen johtavilta tulevaisuuden tutkimuksen ja kaupunkiympäristön asiantuntijoilta. Lisäksi tuotiin esille espoolaisia näkökulmia kaupungin johdolta, asiantuntijoilta ja asukkailta.

- **Muutoksen tuulet** (18.1.2022) käsitteli aikamme suuria murroksia ja niiden vaikutusta Espooseen. Espoolainen futuristi Elina Hiltusen johdolla keskusteltiin siitä, miten voimme paitsi ennakoida, myös tehdä tulevaisuutta ja miltä maailmanlaajuiset megatrendit näyttäivät Espoossa.
- **Ihmisten kaupunki** (15.2.2022) käsitteli asukkaiden osallistumista ja osallisuutta kaupunkisuunnittelussa.

Pääpuhujana oli ihmislähtöisen kaupunkisuunnittelun huippututkija, professori Marketta Kyttä Aalto-yliopistosta.

- **Luonto ja ihminen** (15.3.2022) pohti kaupungin kasvun ja luonnon yhteensovittamista. Pääpuhujana oli Suomen ympäristökeskuksen ympäristöpolitiikkakeskuksen johtaja Eeva Furman.
- **Arjen aikaloikka** (5.4.2022) käsitteli tulevaisuuden arkea: miten asumme, liikumme ja käytämme palveluita muutaman vuosikymmenen päästä, ja miten tämä tulisi huomioida kaupunkisuunnittelussa. Pääpuhujana oli Juha Kostiainen, joka toimii kaupunkikehitysjohtajana YIT:llä ja dosenttina Tampereen yliopistossa.

Alun perin hybriditapahtumiksi suunnitellut teemaillat toteutettiin pandemiatalteen vuoksi lähes kokonaan verkossa. Ainoastaan Arjen aikaloikka -teemaillassa oli paikalla pieni liveyleisö. Toteutus oli monimuotoinen: illat sisälsivät pääpuhujien alustusten lisäksi vaihtelevasti esimerkiksi asukkaiden, asiantuntijoiden ja päättäjien tuomia espoolaisia näkökulmia, paneelikeskusteluita, Aalto-yliopiston maankäytön suunnittelun opiskelijoiden tulevaisuusvälähdyksiä sekä pikagallupeja osallistujille.

Asukkailla oli mahdollisuus osallistua keskusteluun chatissa, josta illan fasilitoija nosti kysymyksiä ja kommentteja puhujille. Teemailltojen chat-keskustelut otettiin talteen ja ne on analysoitu osana muuta tapahtumasarjasta koottua aineistoa.

Teemaillat tallennettiin ja ne olivat katsottavissa Omnian YouTube-kanavalla kahden viikon ajan.

Keskusteluillat

Keskusteluiltoihin sisältyi yhteensä yhdeksän tilaisuutta: yksi kullakin Espoon seitsemällä suuralueella, koko Espoon laajuinen keskusteluilta sekä yksi keskusteluilta, joka toteutettiin selkosuomeksi ja usean tukikielien avulla. Myös nämä tilaisuudet jouduttiin toteuttamaan verkossa pandemian vuoksi, poikkeuksena selkosuomi-ilta.

Tapahtumiin kutsuttiin avoimella markkinoinnilla mukaan sekä espoolaisia asukkaita että luottamushenkilöitä. Niihin osallistui myös suuri joukko kaupunkisuunnittelukeskuksen asiantuntijoita: heitä oli mukana kevään jokaisessa pienryhmässä.

Keskusteluilloissa sovellettiin Sitran kehittämä Erätauko-dialogimenetelmää. Menetelmän periaatteita ovat osallistujien tasavertaisuus, sitoutuminen rakentavan keskustelun pelisääntöihin ja sen hyväksyminen, että keskustelijoilla on toisistaan poikkeavia kokemuksia ja näkemyksiä. Dialogissa ei pyritä voittamiseen, yksimielisyyteen, ongelmanratkaisuun tai päätöksentekoon. Sen sijaan se tuottaa vastavaroista oppimista, oivalluksia ja ymmärrystä, jota voidaan soveltaa suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Espoo on kouluttanut viime vuosina omia Erätauko-fasilitaattoreita, jotka tukivat keskustelua pienryhmissä. Jokaisessa ryhmässä oli kirjuri, joka dokumentoi keskustelun tarkasti. Kirjureina toimi kaupungin kouluttamia fasilitaattoreita sekä Aalto yliopiston ja Metropolian maankäytön suunnittelun opiskelijoita. Ryhmistä kootut muistiinpanot muodostavat merkittävän osan tämän raportin aineistosta. Kirjureiden muistiinpanoista on nostettu suoria lainauksia tähän raporttiin. Lainaukset tunnistaa puhekuplista.

Tulevaisuustyöpaja

Tulevaisuustyöpajoja toteutettiin yksi, sillä ensimmäinen paja peruuntui pandemiatilanteen vuoksi. Pajassa sovellettiin Sitran kehittämää Tulevaisuustaaajuus-menetelmää. Menetelmä on kehitetty popularisoimaan ja edistämään suomalaisten tulevaisuusajattelua. Sen avulla voidaan visioda toivottavia tulevaisuuksia ja suunnitella toimenpiteitä, joilla voimme vaikuttaa tulevaisuuden muotoutumiseen.

Kaupunkisuunnittelukeskus oli mukana Sitran kumppanuusohjelmassa vuonna 2022. Kumppanuusohjelmaan valittiin organisaatioita, jotka olivat kiinnostuneita hyödyntämään Tulevaisuustaajuutta omassa toiminnassaan. Kaupunkisuunnittelukeskus järjesti osana Meidän Espoo 20X0 -sarjaa tulevaisuuspajan asukkaille.

Seuraavana syksynä toteutettiin vielä pajat elinkeinoelämän ja kaupan toimijoille, espoolaisille nuorille sekä luottamushenkilöille. Tavoitteena oli kokeilla, miten Tulevaisuustaaajuus-menetelmää voidaan soveltaa kaupunkisuunnittelussa, erityisesti uudenlaisena tapana koota dataa kaupunkisuunnittelun tueksi.

Tässä raportissa on käsitelty asukkaiden tulevaisuuspajan tuloksia osana muuta aineistoa.

Meidän Espoo 20X0 -aineiston analyysi

– miten ja miksi?

Asukasosallisuuden aidon toteutumisen kannalta on tärkeää, että asukkaiden palaute, kommentit ja keskustelu eivät jää vain tapahtumakokonaisuuden sivutuotteeksi, vaan kaikki syntynyt data analysoidaan perusteellisesti ja tuloksia viedään eteenpäin. Asukkailta koottua kokemuspohjaista tietoa voidaan hyödyntää kaupunkisuunnittelussa kuten muutakin tietoa. Myös työväenopisto ja kestävän kehityksen osaamiskeskus ovat kiinnostuneita tuloksista ja niiden soveltamisesta oman toimintansa kehittämisessä.

Meidän Espoo 20X0 -keskusteluiden tuloksia käytetään esimerkiksi Espoon yleiskaavan 2060 tavoitteiden valmistelussa. Espoon yleiskaava 2060 on koko kaupunkia koskeva, pitkän aikavälin strateginen maankäytön suunnitelma, jonka valmistelu käynnistyi syksyllä 2022. Meidän Espoo 20X0 -aineisto kiteyttää asukkaiden ajatuksia Espoon nykytilasta ja kehittämistarpeista.

Analyysin toteutus

Analyysin tavoitteena on selvittää, millaiset teemat nousevat keskeisiksi asukkaiden puheenvuoroissa koko Espoon laajuisesti sekä suuralueittain. Analysoitava aineisto koostuu Meidän Espoo 20X0 -tapahtumakokonaisuuden keskusteluilloista kerätystä datasta, teemailtojen chat-kommenteista sekä asukkaille järjestetyn tulevaisuustyöpajan tuloksista.

Jokaisen neljän teemaillan aikana asukkailla oli mahdollisuus jättää kysymyksiä ja kommentteja chatissa. Keskusteluilloissa asukkaat jaettiin pienryhmiin vaihtamaan ajatuksia Espoon tai sen suuralueiden tulevaisuudesta, ja nämä keskustelut kirjattiin talteen. Keskustelujen kirjurit tekivät ryhmäkeskusteluista tiivistetyt yhteenvedot, jotka on myös analysoitu osana aineistoa. Lisäksi aineistossa on mukana asukkaiden tulevaisuustyöpa-jassa työstämiä ”mitä jos” -kysymyksiä ja tulevaisuusvisioita. Näin ollen aineistoksi muodostui kaikkiaan 60 dokumenttia, jotka sisälsivät joko suoria asukkaiden kommentteja, kirjureiden muistiinpanoja keskustelusta tai kirjureiden tekemiä yhteenvetoja.

Tapahtumakokonaisuudesta kertynyt aineisto on laadullista, ja sitä analysoidaan sisällönanalyysin keinoin. Analyysissa hyödynnetään laadullisen aineiston analyysille kehitettyä NVivo-ohjelmaa. NVivon avulla aineistoa voi luokitella erilaisiin teemoihin ja luokkiin. Analyysissa jokainen Espoon suuralue, jossa keskusteluiltoja on käyty, on luokiteltu omaksi kategoriakseen jo ennen varsinaista aineistoon perehtymistä. Näitä ovat siis Pohjois-Espoo, Keski-Espoo, Tapiola, Espoonlahti, Matinkylä, Leppävaara sekä Kauklahti.

Aineistoon syvemmin perehdyttäessä on luotu erilaisia kategorioita sitä mukaa, kun niitä tekstistä nousee. Näitä kategorioita ovat esimerkiksi liikkuminen, ympäristö, kaupunkirakenne ja niin edelleen.

Puheenvuoroista esille nousevia kategorioita analysoidaan myös syvemmin pohtimalla, mitä erilaisten kategorioiden esille nouseminen keskustelussa merkitsee. Kun asukkaat ovat esimerkiksi keskustelleet pyöräilystä, tämä on luokiteltu liikkuminen-kategorian alle. Sinänsä on jo mielenkiintoista nähdä, mitkä teemat ovat suosituimpia keskustelunaiheita, mutta analyysissa halutaan myös tutkia, miksi näistä teemoista on puhuttu ja miksi

ne ovat tärkeitä. Analyysissa asukkaiden keskustelut halutaan siis asettaa myös yhteiskunnalliseen kontekstiin. Näin voidaan pohtia, mitä asukkaiden esiin tuomat puheenaiheet kertovat ympäröivästä yhteiskunnasta ja mitä kaupunkisuunnittelussa vallitsevia trendejä asukkaiden mielipiteet edustavat.

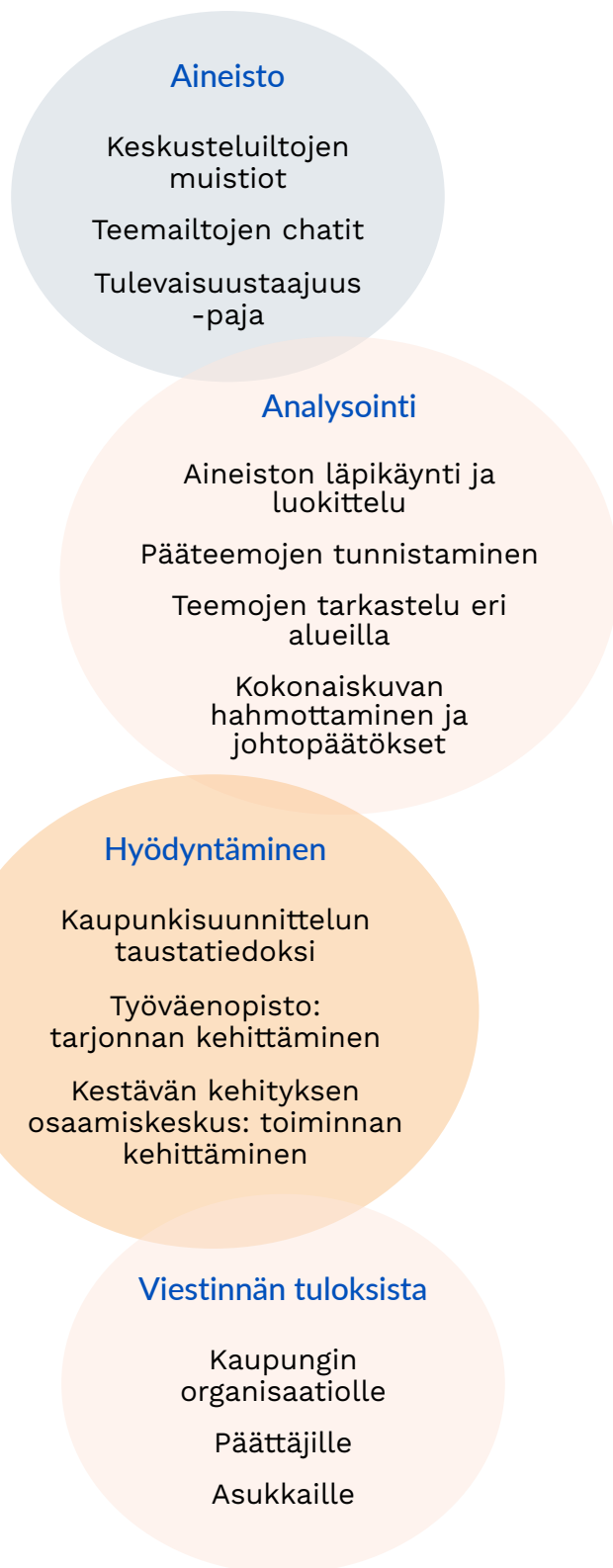
Tutkimuskysymykset

Tavoitteena on saada selville, mitä mieltä espoolaiset ovat omasta asuinalueestaan ja sen tulevaisuudesta sekä saada kattava kuva siitä, miltä keskustelu näyttää koko Espoon tasolla. Keskeistä on selvittää, mitkä kaupunkisuunnittelun teemat espoolaisia puhututtavat.

Näin ollen tutkimuskysymykset aineistolle ovat seuraavat:

- Mistä kaupunkisuunnittelun teemoista espoolaiset keskustelivat Meidän Espoo 20X0 -tapahtumakokonaisuudessa?
- Mitkä teemat olivat espoolaisille kaikkein tärkeimpiä?
- Millaisia yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia suuralueiden keskustelutiltojen väliltä löytyy?

Raportin lopussa eritellään, miten analyysin tuloksia voidaan hyödyntää kaupunkisuunnittelukeskuksen työssä tai miten aineisto voisi hyödyttää muita toimijoita.

Meidän Espoo 20X0 -tilaisuuksista koottu laaja aineisto analysoitiin, jotta sitä voidaan hyödyntää suunnittelussa, kehittämisessä ja päätöksenteossa.

Huomioitavaa aineistosta

Meidän Espoo 20X0-tapahtumasarjasta kerätty aineisto ei ole edustava tai kattava otos siitä, mitä kaikki espoolaiset ajattelevat. Myös aineiston sisällä on havaittavissa eriäviä mielipiteitä.

Keskusteluiltojen ja teemailtojen järjestäminen avoimella kutsulla tarkoittaa, että aineiston tuottamiseen osallistuneet espoolaiset ovat valikoituneet sen perusteella, ketkä tapahtumiin ovat päässeet paikalle tai ketkä ovat olleet kiinnostuneita osallistumaan tapahtumiin. Oletuksena on, että asukkaat, jotka ovat tulleet keskusteluiltoihin ja teemailtoihin paikalle, ovat aktiivisia kaupunkisuunnitteluun liittyvissä teemoissa Espoon alueella. Toisaalta työväenopiston kautta tavoitettiin sellaisia asukkaita, jotka eivät aiemmin ole osallistuneet kaupunkisuunnittelukeskuksen tilaisuuksiin. Merkille pantavaa oli myös osallistujien ikäjakauma. Järjestäjien havainnon mukaan keskusteluihin osallistui enimmäkseen keski-ikäisiä tai keski-ikä ylittäneitä espoolaisia.

Analyysissa suurin aineisto on keskusteluilloista tehdyt muistiinpanot. Teemailtojen chatissa esitetyt kommentit sekä

tulevaisuustyöpajasta saatu aineisto on kuitenkin analysoitu tasavertaisena osana dataa. Näin ollen sekä chat-kommentit että työpaja ovat vaikuttaneet analyysin lopputulokseen.

Aineistossa analysoitaessa voitiin olettaa, että siitä nousee esille espoolaisille tärkeitä teemoja. Jos jokin teema jää aineistossa puuttumaan tai ei saa paljoa mainintoja, se ei kuitenkaan tarkoita, että asia ei olisi asukkaille tärkeä. Asukkaiden esille nostamien teemojen voidaan olettaa näkyvän heidän elämässään paljon tai vaikuttavan olennaisesti kaupungissa asumisen viihtyvyyteen tai sujuvuuteen.

Raportissa pyritään muodostamaan niin kattava yleiskuva espoolaisten näkemyksistä, kuin aineiston perusteella on mahdollista. Aineistoa tullaan hyödyntämään yleiskaavatyössä ja tarkemmassa suunnittelussa eri alueilla. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus kehittää jatkuvasti viestintäänsä ja vuorovaikutusta asukkaiden kanssa. Osallistumisen mahdollisuuksia on jatkuvasti tarjolla myös tämän tapahtumasarjan ja raportin julkaisemisen jälkeen.

Espoolaisille tärkeät teemat

Analysoinnissa aineisto jaettiin kategorioihin, joista koottiin kolme kaupunkiympäristön teemaa. Tässä luvussa tarkastellaan aineistoa näiden espoolaisille tärkeiden teemojen kautta:

- Sujuva arki, palvelut ja liikkuminen
- Yhteisöllinen ja elinvoimainen kaupunki
- Lähiluonto, luonnon monimuotoisuus ja ilmastonmuutos.

Kaikki kolme teemaa kietoutuvat kaupungin väkiluvun kasvuun ja kaupunkirakenteen tiivistymiseen. Kaupungin kasvu herättää asukkaissa paljon kysymyksiä, tunteita ja näkemyksiä, jotka vaikuttavat keskusteluiden taustalla. Ennen teemoihin perehtymistä onkin syytä tarkastella kaupungin kasvua ja tiivistymistä, jotka nousevat esille läpi aineiston.

Myös asukkaiden osallistuminen ja sen vaikuttavuus nousivat keskusteluissa toistuvasti esille. Näitä kysymyksiä käsitellään tämän luvun lopuksi.

Kaupungin kasvu ja tiivistyminen vaikuttavat keskustelun taustalla

Asukkaiden keskustelujen taustalla vallitseva diskurssi on kaupunkirakenteen muutos, kipuilu kaupungin tiivistymisestä ja kasvusta sekä luontoympäristöjen säilymisestä. Oli keskustelun aiheena sitten palvelut ja liikkuminen, kaupunkiluonto tai yhteisöllisen kaupungin piirteet, keskusteluun vaikuttaa tieto siitä, että Espoo kasvaa ja tiivistyy.

Asukkaat tiedostavat vahvasti Espoon väestönkasvun ennusteet. Kaupungin kasvaminen ja tiivistyminen herättävät asukkaissa huolia, mutta myös toiveita. Asukkaat tiedostavat kaikilla asuinalueilla, että lisärakentaminen vaikuttaa heidän ympäristöönsä nyt ja tulevaisuudessa.

Keskusteluissa asukkaat ottavat kantaa siihen, miten kaupungin tulisi rakentua. Suuri ja tärkeä pohdinnan aihe on ristiriita, joka muodostuu perinteisesti espoolaiseksi koetun väljän, luonnonläheisen asumisen ja viheralueiden säilyttämisen välille. Moni keskustelija vierastaa korkeaa ja tiivistä rakentamista, mutta tiedostaa samalla, että suhteellisen tehokas maankäyttö

edesauttaa luontoalueiden säilymistä. Asukkaat toteavat, että omakotitaloalueita ei voi olla loputtomiin, jos halutaan säilyttää kaupunkiluontoa.

Pientaloalueet nousevat keskusteluissa kuitenkin arvostetuksi, espoolaiseksi asumismuodoksi ja elämäntavaksi. Kerrostalojen rakentaminen pientaloalueiden kupeeseen nähdään haasteellisena. Vaikka väestönkasvun mahdollistamia palveluita ja elinvoimaa kaivataan, väestönkasvun pelätään aiheuttavan liiallista lisärakentamista ja murentavan alueiden yhteisöllisyyttä.

Kaivataan ihmisen kokoisia kaupunginosia, joissa yhdistyy luonto, lähipalvelut ja toimiva liikkuminen.

Luontoalueet pitää yhteensovittaa järkevästi urbaaniin kehittyvään kaupunkialueeseen.

Asukkaat toivovatkin alueiden tasapainoista kehitystä, kokonaisuuksien suunnittelua ja maltillisia muutoksia. Monet näkevät, että alueita kaavoitetaan liian pieninä paloina eikä alueita suunnitella kokonaisvaltaisesti.

Toiveita kaupunkikehittämiselle

Asukkaat toivovat monimuotoista, kohtuullisen matalaa ja viihtyisää rakentamista. Monipuolisen tarjonnan avulla asuinalueet säilyisivät monimuotoisina niin, että alueella olisi kaiken ikäisiä ihmisiä. Pienet asunnot eivät saisi korostua liikaa, vaan kaupungin tulisi huolehtia siitä, että rakennetaan eri kokoisia ja eri elämänvaiheisiin sopivia asuntoja.

Kasvun logiikka huolestuttaa asukkaita: vain muutaman vuosikymmenen ikäisiä rakennuksia puretaan ja tilalle rakennetaan suurempaa. Asukkaat toivovat, että rakennuksia kunnostettaisiin ja uudisrakentamisen rinnalla panostettaisiin säilyttämiseen. Ajallinen kerrostuma kaupunkikuvassa luo paikallista identiteettiä, jota ei tarvitse häivyttää. Alueita halutaan elävöittää esimerkiksi luomalla aukoiden ympärille uutta toimintaa, joka houkuttelisi ihmisiä.

Kaupunkirakenteesta puhuttaessa asukkaat muistuttavat myös kaupungin infrastruktuurin tärkeydestä ja kaupungin toimivuudesta kokonaisuutena. Esimerkiksi hulevesien imeytyminen ja varautuminen lumentuloon tuli esille monessa keskustelussa. Joutomaat heikentävät monien mielestä alueen viihtyvyyttä. Osa asukkaista ideoi tyhjille tiloille väliaikaista käyttöä. Keran alue nousee usein esille hyvänä esimerkkinä.

Rantaraitin arvostus näkyy myös kaupunkirakenteesta keskusteltaessa. Alueelle toivotaan mahdollisimman vähän rakentamista. Toisaalta palvelut ja virkistystoiminta nähdään hyvin tervetulleena.

Keskustelussa kaupunkirakenteesta nousevat esille myös ulkoilureitit ja

liikenne sekä asukkaiden mahdollisuus vaikuttaa kaupunkirakenteen kehittymiseen ja kaupunkisuunnitteluun. Näitä käsitellään tarkemmin muissa luvuissa.

On mielenkiintoista tarkastella, kuinka suoraviivaisesti kaupungin kasvu ja uudet kaavasunnitelmat vaikuttavat asukkaiden toiveisiin ja huoliin, jotka liittyvät heidän omaan asuinalueeseensa. Siksi on luonnollista, että kaupungin kasvu, tiivistyminen ja rakentaminen herättävät asukkaissa sekä positiivisia että negatiivisia ajatuksia. Miten taata yhteisöllisyys, toimivat palvelut ja liikenneyhteydet sekä riittävästi lähiluontoa kasvavassa kaupungissa? Tämä pohdinta on kaupunkisuunnittelutyön ydintä.

Sujuva arki, palvelut ja liikkuminen

20X0-aineiston perusteella yhdeksi asukaille tärkeistä teemoista nousee sujuva arki, palvelut ja liikkuminen. Asukkaat toivovat, että arki on vaivatonta ja sujuvaa kaupungissa. Tähän vaikuttaa vahvasti palvelujen sijainti sekä liikenneyhteyksien toimivuus.

Sujuvaa arkea

- Palvelu- ja liikenneverkon toimivuus ovat sujuvan arjen edellytyksiä
- Kestävät elämäntavat kiinnostavat. Moni haluaa suunnitella arkeaan ilmasto- ja ympäristöystävällisesti.
- Arkea helpottavia ja kestäviä valintoja on helppo tehdä, kun kauppakeskusten lisäksi on tarjolla lähipalveluita ja liikkuminen on kätevää.
- Kaupunki voisi edistää nykyistäkin enemmän ympäristöystävällistä liikkumista ja rakentamista.
- Asukkaat kokevat kierrätyksen tärkeäksi ja toivovat parempaa kierrätysjärjestelmää.

Monipuoliset lähipalvelut ovat tärkeitä asukkaille

Palvelut on yksi eniten keskustelua herättäneistä teemoista. Jakoa julkisten ja yksityisten palveluiden välille ei tehdä juuri missään keskustelussa. Monelle on kuitenkin tärkeää, että kaupunki tarjoaa palveluita, jotka eivät perustu kuluttamiseen.

Liikenteen reittien täytyy houkutella ja olla turvallisia, että ne kutsuvat liikkeelle ja kannustavat käyttämään niitä. Alueet voisivat kytkeytyä näitä reittejä pitkin toisiinsa.

Pienkaupunginosien tulee olla omaleimaisia ja kerroksellisia, joissa voi elää hyvää elämää ilman, että tarvitsee lähteä muualle hakemaan esimerkiksi arkipalveluja. Tähän kehityskulkuun tarvitaan myös elämäntapamuutosta.

Palveluiden keskittyminen suurimpiin kaupunkikeskuksiin ja kauppakeskuksiin on selkeä trendi, jonka asukkaat tunnistavat. Kauppakeskusten laajentuva palvelutarjonta nähdään usein neutraalina asiana: kauppakeskusten palveluita käytetään mielellään, mutta samalla asukkaille on tärkeää, että palveluita on saatavilla myös muualla. Kaikki asukkaat eivät ole huolissaan kaupan palveluiden keskittymisestä: moni näkee, että teknologian kehittyminen, kuten ruuantilauspalvelut ja verkkokauppa, helpottavat arkea.

Julkiset palvelut arjessa ja yhteisöllisyyden rakentajina

Päivittäiset julkiset palvelut ovat tärkeitä. Asukkaat toivovat julkisten lähipalveluiden luovan ympärilleen yhteisöllisyyttä. He haluavat erityisesti lähikoulujen säilyvän. Myös kirjasto nousee monessa puheenvuorossa esille. Työväenopiston palveluiden saatavuus ja kehittäminen

kiinnostavat monia: tarjontaa toivotaan muuallekin kuin nykyisiin toimitiloihin.

Asukkaat nostavat tärkeiksi palveluiksi myös liikunta- ja virkistyspalvelut, jotka ovat monesti julkisia palveluita. Esimerkiksi uimahallit, luontopolut, pururadat ja kaupungin ylläpitämät ladut nousivat aineistossa asukkaille tärkeinä palveluina. Julkisten palveluiden rooli korostuu näin ollen asukkaiden arjessa.

Arkiset kohtaamispaikat ja yhdessä tekeminen lisäävät yhteisöllisyyttä. Tarvitaan tiloja, joita asukkaat voivat käyttää maksutta ja matalalla kynnyksellä, myös ilman muodollista järjestävää organisaatiota kuten harrastustoimijaa. Monessa keskustelussa nousee puheeksi kaupungin tilojen monikäyttöisyys: monet tilat ovat päivisin käytössä, mutta iltaisin tyhjillään, jolloin ne voisivat olla asukkaiden käytettävissä.

Tarvitaan erilaisia, väliaikaisiakin toimintoja tyhjille tonteille, esimerkiksi taidetta ja konsertteja. Kulttuurista ja taidetta luontevasti kaupunkiympäristöön.

Pieniin kaupunginosiin kaivataan lähipalveluja, pienyrityksiä ja ajanviettopaikkoja.

Palveluiden ja työpaikkojen tulisi olla lähellä.

Asukkaat toivovat monipuolisia virkistyspalveluita

Keskusteluissa nousevat voimakkaasti esille virkistäytymiseen ja viihtymiseen liittyvät palvelut. Omalle asuinalueelle toivotaan kulttuuritarjontaa ja virkistyspalveluita, esimerkiksi tapahtumia ja festivaaleja. Asukkaat toivovat kahviloita, ravintoloita, kivijalkakauppoja ja erikoisliikkeitä erityisesti viihtyisille alueille, luomaan kohtaamisen ja oleskelun paikkoja. Tällaisia ovat etenkin Rantaraitti sekä kartano- ja maalaismaisemat.

Virkistys- ja liikuntapalvelut sekä harrastusmahdollisuudet ovat avainasemassa kaupungin viihtyvyyden kannalta. Asukkaat toivovat luontoon liittyviä virkistyspalveluita, kuten uimapaikkoja tai kaupunkiviljelymahdollisuuksia. Luonto- ja lenkkipolkujen ylläpidosta tulee huolehtia. Urheilupuistojen merkitys nousee esille monessa keskustelussa.

Myös puistot ovat arvokkaita virkistyspalveluina. Asukkaat kiittävät siitä, että lapsille suunnattuja leikkipuistoja on monella alueella hyvin tarjolla. Myös muut ikäryhmät tulisi huomioida, ja etenkin nuorille suunnattujen palveluiden puutteesta ollaan huolissaan. Moniin puistoihin on suunniteltu lapsille sopivia leikkipaikkoja, mutta myös nuorille ja senioreille voisi suunnitella tekemistä puistoihin.

Monipuoliset ja toimivat palvelut

- Kaikkia palveluita ei tule asukkaiden mielestä sijoittaa vain kaupakeskuksiin.
- Asukkaat kaipaavat kahviloita ja erikoisliikkeitä, mutta toisaalta myös tiloja, joissa voisi kohdata vapaasti, ilman kuluttamisen painetta.
- Moni pohtii, voisiko tyhjillään olevia tiloja hyödyntää väliaikaiskäyttöön Keran hallien tapaan.
- Useat toivovat Rantaraitin ympäristöön erilaisia palveluita.
- Harrastukset ja koulut ovat monelle tärkeitä, sekä sujuvat yhteydet niihin
- Kirjastojen palvelut ja Omnian tarjoamat kurssit tukevat yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia
- Kulttuuripalvelut asukkaille tärkeitä.

Toimivat liikenneyhteydet sujuvoittavat arkea

Liikkuminen on osa sujuvaa arkea ja siihen liittyvät teemat nousevat usein esille. Liikenne vaikuttaa myös espoolaisten kokemuksiin lähiympäristöstään: liikenteestä aiheutuva melu ja levottomuus heikentävät viihtyvyyttä monilla alueilla.

Keskusteluissa pohditaan erilaisten liikennevälineiden käyttöä ja toimivuutta espoolaisten arjessa. Turvallisuus, helppokäyttöisyys ja etäisyydet nousevat tärkeiksi tekijöiksi, jotka ohjaavat liikkumiseen liittyviä valintoja.

Monipuolisia tapoja liikkua

Kävely ja pyöräily kiinnostavat espoolaisia sekä työmatkoilla että vapaa-ajalla. Kevyen liikenteen väylien tulisi toimia mahdollisimman hyvin, jotta ne kannustaisivat käyttämään näitä liikkumismuotoja.

Kevyen liikenteen verkostoissa olisi kuitenkin monen mielestä parannettavaa. Espoo ole aina houkuttelevin kävely-kaupunki, sillä raiteet ja tiet katkaisevat reittejä. Risteysten ja tienylitysten pitäisi olla mahdollisimman turvallisia, ja etenkin lasten turvallisesta liikkumisesta kannetaan huolta.

Raideverkoston ja julkisen liikenteen kehittäminen on asukkaiden mielestä toivottavaa. Moni haluaa valita auton sijaan julkisen liikenteen, mikäli sen käyttäminen on helppoa. Yhteydet Helsinkiin ovat tärkeitä ja niistä toivotaan pidettävän huolta. Moni on harmissaan siitä, ettei Turun-juna enää pysähdy Espoon keskuk- sessä.

Metro herättää sekä innostusta että huolta. Metron ajatellaan tukevan hyvin kestävän kaupungin tavoitteita. Moni on ilahtunut siitä, miten metro laajentaa liikkumismahdollisuuksia Espoon sisällä. Pelkona on kuitenkin, että metron myötä radanvarsien väleillä tapahtuva bussiliikenne huononee. Osa asukkaista on huolissaan metroase- mien turvallisuudesta.

Osa asukkaista on bussiyhteyksiin tyytyväisiä, mutta osan mielestä niissä olisi parantamisen varaa. Eteläisen ja pohjoisen Espoon välisiä yhteyksiä halutaan vaalia. Jotkut keskustelijat huomauttavat, että pohjoisesta tulisi olla helpompaa päästä rantaan – ja päin vastoin. Busseista puhuttaessa turvallisuus nousee jälleen esille. Aukkaat toivovat, että bussin odottaminen pysäkillä tehtäisiin mahdollisimman turvallisesti esimerkiksi panostamalla pysäkkikatoksiin.

Joukkoliikenne on hyvä asia, mutta ei saa aiheuttaa esimerkiksi metroasemien ympäristöjen yllirakentamista.

Autoilua ei saisi vaikeuttaa esimerkiksi poistamalla parkkipaikkoja. Julkisesta liikenteestä pitäisi sen sijaan tehdä houkutteleva vaihtoehto.

Tällä alueella olisi hyvä kehittää miellyttävämpiä kävely- ja pyöräily-yhteyksiä erilaisten kaupunkikeskusten ja alueen osien välillä, jotta pääsemme lähemmäs autotonta arkea.

Monelle espoolaiselle auto on tärkeä väline kaupungissa liikkumiseen. Varsinkin lapsiperheet tarvitsevat autoa usein, jos lapsia pitää viedä päiväkotiin, kouluun ja harrastuksiin. Liikenteen ruuhkautuminen tietyillä alueilla harmittaa autoilevia asukkaita ja moni toivoi tähän helpotusta.

Moni autoilevista asukkaista on huolissaan parkkipaikkojen riittävyydestä ja maksullisuudesta. Osa asukkaista suosisi parkkihalleja, kun taas osa toivoo avoimia parkkialueita.

Miten kaupunki voisi ohjata liikkumista

Moni asukkaista kertoo, että ajatus ekologisesta ja ilmastoviisaasta kaupungista motivoi käyttämään julkista liikennettä tai liikkumaan kävellen ja pyöräillen. He ovat valmiita tekemään muutoksia arkeensa ja liikkumiseensa. Moni kysyy, mitä kaupunki tekee asialle, ja ehdottaa ratkaisuja.

Pyöräily- ja kävelyinfran viihtyisyyden ja turvallisuuden lisääminen on tärkeää. Moni kokee viheralueiden läpi kulkevat kävely- ja pyöräilyreitit mukavina. Reittien kunnostaminen, ylläpito ja viihtyisyys kannustaisivat espoolaisia valitsemaan kevyen liikenteen väylän. Opasteiden tulisi olla selkeitä ja niitä pitäisi olla riittävästi.

Myös kaupunkikeskuksiin toivotaan turvallista ja viihtyisää kävely-ympäristöä. Hoidetut ja hyvin valaistut kadut lisäävät turvallisuutta.

Kattavat liikkumismahdollisuudet ympäri kaupunkia

- Pyöräily ja kävely ovat usealle espoolaiselle mieluisia liikkumismuotoja, joka lisää hyvinvointia.
- Turvallista ja toimivaa liikennettä toivotaan etenkin kevyen liikenteen väylille.
- Auto on useille tärkeä kulkuväline, ja autoilevat asukkaat toivovat kaupungin huomioivan parkkipaikkojen tarpeen.
- Moni on innokas hyödyntämään julkisia liikennevälineitä.
- Bussiyhteyksiä tarvitaan arjen liikkumisessa. Niiden toimivuus sai sekä ruusuja että risuja.
- Osa pelkää metron uhkaavan poikittaisliikennettä, kun taas toiset ovat innoissaan sen tuomista mahdollisuuksista.
- Yhteydet Helsinkiin ja muihin kaupunkeihin ovat tärkeitä. Kulttuuripalvelut asukkaille tärkeitä.

Liikennevälineiden yhteiskäyttö kiinnostaa asukkaita. Kaupunkipyörät koetaan hyödyllisiksi ja niitä toivotaan koko Espooseen. Myös autojen yhteiskäyttö kiinnostaa. Keskustelijat pohtivat, voisiko autojen yhteiskäyttö olla kaupungin tarjoama palvelu, vai muodostuuko tällaisia palveluita yritysten toimesta silloin, kun kysyntää on tarpeeksi.

Yhteisöllinen ja elinvoimainen kaupunki

Toive elinvoimaisesta kaupungista kytkeytyy vahvasti asukkaiden haluun lisätä yhteisöllisyyttä asuinalueellaan. Yhteisöllisyys voi olla sekä aktiivista yhdessä tekemistä että yhteenkuuluvuuden ja osallisuuden tunnetta omaan yhteisöön.

Asukkaat tuovat esille erilaisia tapoja, joilla kaupunki voisi tukea yhteisöllisyyden kukoistamista asuinalueilla. Kaupunkilaiset pitävät kohtaamisia muiden espoolaisten kanssa tärkeinä. He toivovat, että kaupunki mahdollistaa kohtaamisia esimerkiksi kaupunkisuunnittelun ratkaisulla ja tarjoamalla tiloja asukkaiden käyttöön.

Yhteisöllisyys on tärkeää espoolaisille

- Yhteisöllisyyttä edistävät palvelut kuten kirjastot ja työväenopiston kurssit ovat asukkaille tärkeitä
- Tarvitaan tiloja kokoontua harrastusten pariin tai ihan vain oleilemaan yhdessä.
- Kaikenikäisistä asukkaista tulisi pitää huolta sekä kaupungin palveluiden että yhteisöllisyyden kautta.
- Yhteisöllisyys tukee myös ilmastoviisasta kaupunkia ja kestäväää elämäntapaa.

Moderni ja kylämäinen kaupunki

Monen espoolaisen ihanne on omaleimainen ja viihtyisä kaupunkikylä, joka liittyy luontevasti suuralueeseensa. Väljä arkiympäristö sekä ihmisen kokoinen kaupunki mainitaan usein. Moni puhuu modernista kyläyhteisöstä. Useampi asukas mainitsee huolekseen sen, että liian tiivis tai laatikkomainen rakentaminen uhkaa muuttaa viihtyisäksi koettua pienimittakaavaista arkkitehtuuria.

Kylämäiseen kaupunkiympäristöön kuuluu asukkaiden mukaan suhteellisen matala rakentaminen ja luontoalueiden säilyttäminen. Tunnelma on idyllinen ja maisemat kauniita. Lähipalvelut toimivat ja asukkaat voivat elää rauhallista, turvallista elämää. Useat toivovat myös paikallisia yrityksiä ja kivijalkaliikkeitä asuinalueelleen. Paikallinen yhteisö ja yhteisöllisyys liittyvät kylämäisyyteen vahvasti. Satunnaisetkin kohtaamiset ovat asukkaille tärkeitä.

Oman asuinalueen identiteetti ja viihtyvyys ovat tärkeitä

- Oman alueen maamerkit ja kulttuurimaisema tärkeitä, niiden säilyttäminen ja uusien maamerkkien luominen kiinnostaa asukkaita.
- Lisää vetovoimatekijöitä, jotka houkuttelisivat uusia asukkaita alueelle.
- Monen asukkaan ihanteena on moderni, ihmisen kokoinen kaupunkikylä, jossa tärkeät palvelut ovat lähellä.
- Asukkaat haluavat, että kaupunkikeskuksia ympäröivien alueiden tunnettuus parane. Keskuksissa ei haluta identifioitua vain läpikulkupaikoiksi.
- Elinympäristön viihtyvyys ja kauneus on tärkeää.

Vahvimmin kylämäinen identiteetti korostuu Kauklahdessa, Espoonlahdessa sekä Matinkylässä. Myös Pohjois-Espoossa ja Leppävaarassa kylämäisyydestä puhutaan paljon. Keski-Espoon asukkaat korostavat, että Espoon keskuksen ympärillä on kylämäisiä alueita, joiden kehitykseen ja brändäykseen he toivoisivat kaupungin panostavan.

Oman asuinalueen identiteetti on asukkailla tärkeää. Asukkaat ovat kiinnostuneet kehittämään lähiympäristöään ja nostamaan muidenkin espoolaisten tietoisuuteen oman alueensa valttikortteja. Yhteisöllisyys voi vahvistua myös vahvan paikallisidentiteetin kautta.

Elinvoimainen asuinalue

Elinvoima ymmärretään palveluita laajempaa kokonaisuutena, johon liittyvät alueen identiteetti, maine ja vetovoimaisuus. Elinvoimaa syntyy palvelujen avulla, mutta se on sidoksissa asukkaiden viihtyvyyteen ja yhteisöllisyyden kokemukseen. Kaupungin kasvaessa tulee huolehtia laadukkaasta rakentamisesta ja viihtyisyydestä. Tällöin kasvu mahdollistaa myös uuden yritystoiminnan ja siten palveluiden paranemisen. Siihen liittyy myös alueen väestön ikärakenne: esimerkiksi nuorten ja nuorten aikuisten toivotan viihtyvän alueella.

Otaniemen alueen mahdollisuudet tulee ottaa huomioon. Keilaniemen kasvu on mielenkiintoinen mahdollisuus ja alueen vilkastumisen kannalta tärkeää.

Työpaikkoja ja opiskelupaikkoja tarvitaan, jotta ei tarvitse muuttaa pois.

Tyhjille tonteille voisi kehittää väliaikaista käyttöä ja tapahtumia Keran hengessä.

Osa asukkaista on huolissaan alueensa maineesta ja siitä, että alueella ei ole muuta vetonaulaa kuin kauppakeskus. Moni Leppävaaran ja Espoon keskuksen asukkaista kokee nämä keskukset läpikulkualueiksi, joiden monipuolisuutta ja arvoa ei riittävästi ymmärretä. Kaikilla alueilla asukkaat ovat innokkaita parantamaan alueensa identiteettiä ja mainetta, hyödyntämään maamerkkejä ja kehittämään uusia vetonauvoja, jotka voisivat kiinnostaa muitakin espoolaisia ja lähikuntien asukkaita.

Kaupunginosien halutaan olevan elinvoimaisia

- Asukkaat haluavat pitää oman asuinalueensa elinvoimaisena.
- Moni toivoo tilaa erikoisliikkeille ja kahviloille. Kauppakeskusten lisäksi halutaan viihtyisiä kivijalkaliiketilajoja.
- Työpaikkoja toivotaan myös lähelle omaa asuinaluetta.
- Tilaa kiinnostaville pienyrityksille ja startupeille.
- Yliopisto ja Espoon kansainvälinen kiinnostavuus on monen mielestä ylpeyden aihe.

Yhteisöllisyys muodostuu monimuotoisuudesta, kohtaamisista ja tekemisestä

Useassa puheenvuorossa tuodaan esille, että yhteisöllisyyttä edesauttaa monimuotoinen väestörakenne. Erilaisille väestöryhmille tarvitaan palveluita ja tekemistä. Tärkeitä ovat lisäksi kohtaamispaikat, joissa tutustutaan myös muihin kuin oman viiteryhmän ihmisiin. Senioreiden, lapsiperheiden, maahanmuuttajien ja nuorten välistä vuorovaikutusta ja ymmärrystä halutaan lisää.

Kerrostalossa on kivaa, kun naapurit ovat lähellä ja palveluita on mahdollista hankkia yhteisöllisesti. Kaupunki palveluineen on lähellä.

Yhteisöllisyyttä pitäisi vahvistaa eri keinoin. Tarvitaan kivijalkaliiketilaa ja kahviloita sekä ei-kaupallisia oleskelupaikkoja.

Kylätalot on oiva idea! Tarvetta on ja intoa.

Espoon väestörakenteen monikielisyys ja monikulttuurisuus tunnustetaan asukkaiden keskusteluissa. Monikielisten kulttuuripalveluiden ja hyvän kielenopetuksen merkitystä pidetään tärkeänä. Moni on huolissaan siitä, ettei kieli- ja kulttuuri-segregaatio kasvaisi liian suureksi Espoon eri kaupunginosien välillä.

Kaupunkitapahtumilla voidaan lisätä yhteisöllisyyttä ja omaan asuinympäristöön kiinnittymisen tunnetta. Muun muassa kaupunkifestivaalit tai kyläjuhlat saavat kannatusta. Asukkaat olisivat innokkaita itse järjestämään kaupunkitapahtumia. Moni toivoo, että kaupungin johto, työntekijät ja päättäjät osallistuisivat tapahtumiin.

Yhteisöllisyyttä lisäävinä mainitaan myös palstaviljely, talkoot, myyjäiset ja koirapuistot. Paikallistoiminta laittaa hyvän kiertämään ja edesauttaa alueen yhteishenkeä. Pienetkin teot voivat olla alkusysäys yhteisöllisyyteen johtavalle toiminnalle.

Digitaaliset osallistumiskanavat voivat tukea yhteisöllisyyttä eri muodoissaan. Asuinalueiden Facebook-ryhmät koetaan enimmäkseen positiivisina. Kaikille digitaalinen osallistuminen ei kuitenkaan ole mahdollista. Siksi tarvitaan myös erityisryhmille suunnattuja palveluita ja osallistumismahdollisuuksia.

Kaupunkiympäristö ja tilat voivat edistää yhteisöllisyyttä

Oman asuinalueen identiteetti on asukkaille tärkeää. Asukkaat ovat kiinnostuneet kehittämään lähiympäristöään ja nostamaan muidenkin espoolaisten tietoisuuteen oman alueensa valttikortteja. Yhteisöllisyys voi vahvistua myös vahvan paikallisidentiteetin kautta.

Osalle asukkaista kaupunkirakenne on tärkeä yhteisöllisyyteen vaikuttava tekijä. Monen mielestä matalat pienkerrostalot ja hyvin suunnitellut kevyen liikenteen väylät luovat rauhallisen ja turvallisen tunnelman, mikä vahvistaa asukkaiden yhteenkuuluvuutta. Tällaisia mielipiteitä nousee enemmän esille sellaisilla asuinalueilla, joissa kyseinen kaupunkirakenne jo toteutuu.

Selkeänä toiveena on, että kaupunki tarjoaisi tiloja asukkaiden tapaamisille ja kohtaamisille. Asukkaat toivovat monikäyttöisiä tiloja. Tiloja kaivataan esimerkiksi harrastusryhmille ja muihin aktiviteetteihin. Tarvitaan myös matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, jonne voisi kokoontua tapaamaan muita asuinalueella asuvia. Kiireetön keskustelu ja oleilu luovat yhteisöllisyyttä ja vähentävät yksinäisyyttä.

Tapiola on arvokas ja monelle rakas asuinalue, jonka tärkeimpiä vahvuuksia ovat luonto ja kulttuuri. Toivottavasti niitä kehitetään jatkossakin.

Keski-Espoossa on paljon upeita historiallisia paikkoja, viihtyisää pientaloasumista ja hyvät olot lapsiperheille. Moni ei tiedä tätä, alue on mainettaan viihtyisämpi.

Tila-asiat kirvoittavat keskustelua enemmänkin. Aukkaille ei ole selvää, miten jonkin tontin tai tilan käyttötarkoitus ja -oikeudet määräytyvät tai riittääkö kaupungilla tarjota tarpeeksi tiloja asukkaille. Keran hallien väliaikaistoiminta herättää ihastusta eri puolilla kaupunkia ja sen loppuminen harmittaa monia. Vastaavaa toimintaa kaivattaisiin jatkossa lisää ympäri kaupunkia.

Lähiluonto, luonnon monimuotoisuus ja ilmastonmuutos

Luonto on tärkeä osa kaupunkia koko Espoon alueella. Keskusteluissa ilmenee Espoon luonnon ja maisemien monipuolisuus: puistot, metsät, merenrannat, pellot ja niityt mainitaan kaupungin rikkauksina. Kaupungista ja sen tulevaisuudesta ei voi keskustella ilman keskustelua luonnosta.

Luonto kuuluu osaksi kaupunkia

- Espoolaiset arvostavat kaupungin monipuolista luontoa.
- Luonto on asukkaille hyvinvoinnin lähde ja rauhoittumisen paikka.
- Kaupungissa pitää olla muutakin kuin betonia, jo pieni määrä puita ja vehreyttä lisää viihtyisyyttä.
- Puistot ovat mieluisia kohtaamispaikkoja ja lisäävät asuinalueen viihtyisyyttä.
- Luontopolut ja viihtyisät kulkureitit tekevät kaupungissa liikkumisesta mukavaa.
- Espoolaiset pitävät arvossa merellisyyttä ja muita vesialueita ja toivovat niiden ympärille palveluita ja aktiviteetteja.

Espoolaiset arvostavat luontoa paljon ja ovat huolissaan sen säilymisestä kaupungin kasvaessa. Aukkaat kertovat, että luonnossa liikkuminen lisää heidän hyvinvointiaan. Lähiluonto on monelle espoolaiselle osa omaakin identiteettiä.

Hyvinvointia, virkistystä ja viihtyisyyttä

Lähiviheralueet ja kaupunkivihreä luovat viihtyisyyttä ja lisäävät hyvinvointia. Puistot ovat viihtyisiä ja niissä on mukava viettää aikaa. Moni mainitsee tärkeänä jo sen, että ikkunoista näkyy puita ja kaupungissa on vihreä tunnelma. Eräessä keskustelussa nousee ajatus, että rakennussuunnittelu pitäisi tehdä vihersuunnittelun ehdoilla.

Luonto on virkistäytymisen paikka. Helppo pääsy lähiluontoon sekä luontopolut ovat tärkeitä. Moni on ylpeä Nuuksiosta, muista Pohjois-Espoon metsistä ja keskuspuiston liikuntamahdollisuuksista. Kaupungin kannattaisi parantaa myös muiden luontoalueiden tunnettuutta ja tiedottaa nykyistä enemmän niiden tarjoamista virkistysmahdollisuuksista. Luontoa ja metsää tulee silti säilyttää rauhoittumisen paikkana, jossa voi lepuuttaa mieltä. Aukkaat muistuttivat, että jos luonnossa on liikaa ihmisiä ja erilaisia liikuntaharrastusmuotoja, luonnon rauha rikkoutuu. Siksi liian voimakasta käyttöä tai esimerkiksi tiheää reittiverkostoa ei toivota.

Voitaisiinko rakentamisbuumin jälkeen käynnistää vehreyttämisbuumi, jossa lisättäisiin kaupunkivihreää?

Lähiluontoalueita tulee vaalia hyvinvoinnin lähteenä ja alueen vetovoimatekijänä.

Viherkatot ja katupuut voisivat lisätä luonnon läsnäoloa.

Espoo on myös monien vesialueiden kaupunki. Merenrantojen ja Rantaraitin kauneus ja viihtyisyys nousevat lukuisia kertoja esille. Saaristossa nähdään paljon mahdollisuuksia ja sinne toivotaan monenlaisia aktiviteetteja. Myös Espoonjoki ja järvet ovat kaupunkilaisille rakkaita. Asukkaat kaipaavat uimapaikkoja ja viihtyisiä oleskelualueita vesialueiden varsille.

Luonnon merkitys ja arvostaminen

Asukkaat tietävät lähiluonnon ja viheralueiden merkityksen ilmastomuutoksen kannalta. Laajat metsäalueet sitovat hiilidioksidia ja hillitsevät näin ilmastomuutosta. Puistot ja metsät imevät sadevettä ja ehkäisevät tulvia. Katupuutkin vaikuttavat siihen, että kaupunki pysyy helteellä viileämpänä.

Luonto voi siis hyödyttää ihmisiä ja kaupunkia monin tavoin. Osa keskuksellijoista nostaa esille, että välinearvon lisäksi meidän tulisi kuitenkin ymmärtää luonnon itseisarvo: se tarjoaa elinympäristön monille muille lajeille. Keskustelun perusteella mielenkiintoinen kysymys asukkaiden välillä onkin, tulisiko luonto nähdä välineellisenä hyötyjen tuottajana vai itsessään tärkeänä ja suojeltavana.

Ilmastomuutoksen torjumiseksi on paljon teknisiä ratkaisuja, mutta myös muita keinoja kaivataan, esimerkiksi elämäntavan muutos.

Puiden säilyttämisen pitäisi aina olla lähtökohta kaikessa rakentamisessa.

Rakennuskannassa ja hulevesisuunnittelussa otettava ilmastomuutos huomioon.

Lähi- ja kaupunkiluonto ei ole automaattisesti monimuotoista. Vaikka puistot olisivat monen mielestä kauniita siistitöinä ja metsät hoidettuina, heinikko tai metsittynyt ryteikkö hyödyttää paremmin monimuotoisuutta houkutellessaan hyönteisiä ja muita eläinlajeja. Luontoa pitäisikin säilyttää myös mahdollisimman koskemattomana ja monimuotoisena.

Osa asukkaista toivoo, että kaupunki viestisi luonnon monimuotoisuuden merkityksestä ja tarpeesta säilyttää luontoa koskemattomana. Lähi- ja kaupunkiluonnon hoitaminen nähdään kaupungille kuuluvana tehtävänä, vaikka moni asukas olikin innostunut esimerkiksi erilaisesta talkootoiminnasta ja palstaviljelystä.

Kaupungin kasvu ja luonnon säilyminen näyttäytyvät asukkaille usein vastakkaisina asioina. Moni kokee huolta keskuspuiston supistumisesta ja lähiluonnon määrän häviämisestä kaupunkirakenteen tiivistäessä ja asukasmäärän kasvaessa.

Monimuotoisuuden ja monilajisuuden kunnioittaminen näkyi aineistossa

- Hyvä, että kaikki kaupunkiluonto ei olisi siloteltua puistoa.
- Espoon kulttuurimaisemat ja erilaiset luontoalueet ovat rikkaus.
- Luonnonsuojelualueiden laajentamista toivottiin.
- Metsien on säilyttävä hyvinä elinympäristöinä muillekin lajeille, vaikka ihmisetkin voivat niissä virkistyä ja rauhoittua.
- Ekosysteemin kannalta tärkeiden eliölajien huomioiminen ja suojeleminen.

Ekologisuus ja ilmastonmuutos

Asukkaiden puheenvuoroissa nousee esille selkeä kiinnostus edistää kestäviä elämäntapoja esimerkiksi kierrättämällä ja käyttämällä julkisia liikennevälineitä. Moni on huolissaan ilmastonmuutoksesta ja luonnon monimuotoisuudesta ja pohtii, miten niihin voi vaikuttaa kaupungissa.

Moni asukas on valmis tekemään arjestaan ekologisempaa ja toivoo kaupungilta asuinalueelleen luovia ratkaisuja, jotka helpottaisivat ekologista elämäntapaa. Moni haluaa lisätä kävelemistä ja pyöräilemistä arjessaan. Kauniita maisemia myötäilevät kävelytiet ja pyöräilyreitit voisivat kannustaa ihmisiä näiden kulkumuotojen pariin. Viherkattoja ja aurinkopaneeleja toivotaan lisää.

Useat asukkaat pitivät tärkeänä, että luontoa jää koskemattomaksi myös kaupunkiympäristöön. Monilajisuus nousi keskustelussa myös esille. Osa asukkaista piti tärkeänä, että luonto yritetään pitää mahdollisimman lajirikkaana.

Tulevaisuuden suunnittelun lähtökohdaksi pitäisi asettaa luonto ja sen lajimonimuotoisuus.

50-vuotiaan Espoon kunniaksi voitaisiin luoda uusi luonnonsuojelualue, jossa korostuisi monimuotoisuus!

Vaikka ekologisuutta tai ilmastonmuutosta ei mainittu kaikissa asukkaiden puheenvuoroissa, espoolaisilla voi olla muita toimintaa motivoivia tekijöitä suojella luontoa. Esimerkiksi juuri luonnon merkitys ilmaston pitämisessä viileänä tai veden imeyttäjänä ehkäisee samalla ilmastonmuutoksesta aiheutuvia haittoja, vaikka asukkaat näkisivät ensisijaisena vaikutuksena alueen viihtyisyyden lisääntymisen. Asukkailla on selkeästi erilaisia motivaation lähteitä saman päämäärän edistämiseksi.

Asukkaat ovat valmiita ilmastotekoihin ja ekologiseen arkeen ja toivovat kaupungilta tukea ja tiedottamista tähän. Ekologista ja ympäristöystävällistä elämää haluttaisiin elää, mutta sen toivottaisiin olevan mahdollisimman helppoa.

Ilmastonmuutos huolettaa espoolaisia

- Moni asukas korosti kaupunkiluonnon merkitystä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.
- Puistot ja metsät imevät sadevettä ja ehkäisevät tulvimista. Kaupunki pysyy viileämpänä helteillä, kun betonin seassa on myös puita.
- Rakennuskannassa ja rakentamisessa otettava ilmastonmuutos huomioon, kestävyys ja kierrätys tärkeää.
- Asukkaat keskustelivat Espoon hiilineutraaliustavoitteista ja pitivät tärkeänä kokonaissuunnitelman muodostamista.
- Kaupungin pitäisi tukea ilmastotavoitteita ja kestävästä elämäntavan edellytyksiä.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistuminen puhuttaa paljon sekä keskusteluiltojen että teemailtojen osallistujia. Aasukkaat eivät ole pelkästään kaupungin palveluiden kuluttajia vaan haluavat aktiivisesti vaikuttaa asuinympäristöönsä ja paikalliseen yhteisöön.

Espoolaiset eivät ole täysin tyytyväisiä siihen, miten asukasosallistuminen toteutuu kaupungissa. Aasukkaat kokevat, että heidän, suunnittelijoiden ja päätöksentekijöiden välillä on kuilu. Suunnittelijoiden ja päättäjien pitäisi jalkautua useammin asuinalueille ja uskaltautua dialogiin asukkaiden kanssa. Keskustelua tarvitaan paitsi yksittäisissä kaavoissa ja hankkeissa, myös yleisemmällä tasolla.

Aasukkaat kaipaavat aitoa ja merkityksellistä vuoropuhelua. Monessa puheen- vuorossa korostuu kuulluksi tulemisen tarve ja halu vaikuttaa oman yhteisön asioihin. Kuulluksi tuleminen on itsessään tärkeää, ja asukkailla on ymmärrystä sitä kohtaan, että kaikki mielipiteet eivät voi aina toteutua. Monessa keskustelussa ja teemaillan kommentissa toistui myös huoli näennäisosallistamisesta eli siitä, ettei asukkailta kerättyjä tietoja ja ajatuksia oikeasti hyödynnettäisi. On tärkeää, ettei asukkaiden näkemyksiä sivuutettaisi tai unohdettaisi, vaan niillä olisi oikeasti vaikutusta.

Espoolaiset kantavat huolta siitä, että kaikilla olisi mahdollisuus osallistua. Erityisinä ryhminä mainitaan nuoret, uudet asukkaat, maahanmuuttajat, seniorit ja vammaiset. Digitaalinen osallistuminen ei yksinään riitä, sillä se ei ole kaikille mahdollista eikä voi koskaan täysin vastata ihmisten tarpeeseen kohdata toisiaan.

Eri ikäryhmät pitäisi huomioida nykyistä paremmin kaupungin rakentamisessa.

Kaikille, jotka haluavat osallistua tulisi kertoa myös, miten voi osallistua.

Toivoisin, että kun kaupunki suunnittelee rakentamista ja osallistamista, niin tulee avata keskustelua aidosti asukkaisiin päin ja kysyä. Tällä hetkellä yhteys puuttuu päättäjiin ja kaupungin työntekijöihin.

Osallistuvaa budjetointia toivotaan oman lähiympäristön parantamiseen ja asukkaiden ideoiden toteuttamiseen. Yhdessä keskusteluillassa nousi esille, että osallistuva budjetointi olisi hyvä työkalu asukkaille ottaa kaupunkitilaa haltuun yhteisen panoksen voimin. Myös asukas yhdistykset käyttäisivät osallistuvaa budjetointia mielellään yhtenä toimintansa välineenä. Mikäli osallistuvaan budjetointiin lähettään mukaan, sen käytölle on oltava hyvät ja suunnitelmalliset rakenteet.

Aasukkaat pitävät keskusteluiltojen kaltaista dialogia hyvänä tapana osallistua, kunhan keskustelu myös vaikuttaa johonkin aidosti. Osallistumisen vaikuttavuus ja avoin viestiminen siitä on tärkeää.

Kaupunkisuunnittelun erityiset haasteet

Kaupungin viestintä on avainasemassa asukkaiden osallistumisessa: se voisi parhaimmillaan kannustaa asukkaita mukaan kaupungin kehittämiseen ja yhteisen hyvän eteen toimimiseen. Kaupunkisuunnitteluun liittyvää tietoa on tarjolla paljon, mutta osallistumisen kannalta on välttämätöntä, että tieto on asukkaille ymmärrettävää.

Kaavoituksen prosessi on asukkaiden näkökulmasta pitkä, kankea ja vaikeasti ymmärrettävä. Moni kertoo, että on hankala hahmottaa, miten päätökset syntyvät ja miten asukkaiden palaute, asukastilaisuudet, kyselyt ja muu vuorovaikutus otetaan huomioon. Monella on kokemus, että asukkaiden mielipiteiden ja toteutuneiden kaavojen välillä on usein suuri ristiriita.

Kaupunkisuunnittelun vieraus ja kaavaprosessin pitkä kesto saattavat selittää osittain, miksi kuilu päätöksenteon ja asukkaiden välillä vaikuttaa monen mielestä niin syvältä. Osaltaan kuilua synnyttää myös eri osapuolten määrä ja usein ristiriitaisetkin tavoitteet. Maanomistus, viranomais määräykset, poliittiset tavoitteet ja taloudelliset reunaehdot vaikuttavat kaikki kaavan lopputulokseen. Aukkaat-kaan eivät aina ole yhtä mieltä. Vaikka asukkaiden mielipiteet olisikin otettu huomioon, ne eivät usein näy lopputuloksessa sellaisenaan eikä niistä huomata viestiä riittävästi.

Aukkaat toivovatkin, että osallistumisen vaikuttavuudesta viestittäisiin enemmän ja avoimemmin. Aukkaat haluavat tietää, miten heidän osallistumisensa esimerkiksi johonkin kyselyyn tai tapahtumaan on vaikuttanut kaavoitukseen tai muuhun päätöksentekoon. He kaipaavat myös enemmän tietoa siitä, miksi asukkaiden mielipiteitä ei aina ole voitu viedä sellaise-
naan eteenpäin.

Aukkaiden kehittämisideoita

Aukkaat ideoivat keskusteluilloissa ja teemailloissa erilaisia osallistumisen tapoja ja nostivat esille jo valmiiksi toimivia ratkaisuja.

- Aukkaat ovat oman asuinalueensa asiantuntijoita ja heiltä pitäisi kysyä enemmän.
- Päätäjien ja suunnittelijoiden tulisi jalkautua asuinalueille.
- Aukkaat kaipaavat hankkeita ja kokeiluita, joihin voi osallistua.
- Kyselytutkimukset ovat hyviä, mutta niiden tuloksista kaivataan viestintää.
- Kaavakävelyt eli asukkaiden, suunnittelijoiden ja päätäjien yhteiset käynnit kaavoitettavalla alueella saavat kiitosta – niitä lisää.
- Yksittäisten aktiivisten asukkaiden lisäksi pitäisi kuunnella yhdistyksiä, jotka voivat edustaa monia eri asukasryhmiä.
- Aukkaat haluaisivat osallistua itse suunnitteluun, ei vain kommentoida suunnitelmia.

Teemat Espoon eri alueilla

Tässä luvussa on hyödynnetty alueiden tulosten esittelyssä uutisia, jotka kirjoitettiin ja julkaistiin heti alueellisten keskusteluiltojen jälkeen. Uutisia on täydennetty aineiston analyysin pohjalta. Lisäksi analyysin jälkeen on tehty vertailua eri alueiden kesken.

Espoonlahden alue

Osallistujat ovat yhtä mieltä siitä, että alueen luontoa tulisi suojella ja luonto-alueita kehittää. Erityisesti Rantaraittia pidetään tärkeänä ja kehittämisen arvoisena paikkana. Ranta-alueelle olisi mukava saada esimerkiksi kahviloita ja jäätelöki-oskeja, jotka toisivat alueelle enemmän ihmisiä ja lisäisivät rannan viihtyvyyttä. Myös melontapaikkaa toivotaan.

Suur-Espoonlahden monimuotoisuutta pidetään rikkautena, jonka varaan alueen tulevaisuutta on hyvä rakentaa. Espoonlahdessa urbaanista kaupunkimaisemasta on mahdollista päästä nopeasti merenrannalle tai lähimetsään. Tämän monimuotoisuuden säilyttäminen sekä luonnon ja asumisen yhteensovittaminen herätti keskustelua kaikissa pienryhmässä.

Luontoa säilytettävä kaupunkikehityksestä huolimatta

Osallistujat pohtivat erityisen paljon sitä, miten luonto ja kehittyvä kaupunkiympäristö saadaan sovitettua yhteen. Vaikka

asukasmäärän lisääntyminen metron rakentamisen myötä ymmärretään, on pelko viheralueiden pienenemisestä ja häviämisestä kuitenkin suuri. Esimerkiksi liito-oravien metsien, pienten lähiviheralueiden sekä luonnonkallioiden suojeleminen koetaan tärkeäksi. Toivotaan myös, että luonnonsuojelujärjestöjä voitaisiin konsultoida vahvemmin kaavoituksessa.

Toisaalta keskustelijat myös toivovat tulevaisuuden Espoonlahteen urbaania rakentamista. Keskustelu pidettiin maaliskuussa 2022, jolloin uusi Lippulaivan kaupakeskus oli avautumassa. Sitä odotettiin innolla samoin kuin loppuvuodesta 2022 käynnistyvää metroyhteyttä. Ne tuovat mukanaan alueelle myös uusia palveluita, asukkaita sekä mahdollisesti työpaikkoja. Kuitenkin asukkaat toivovat myös pientaloalueiden ja väljempään rakennettujen alueiden säilyttämistä. Olisi tärkeää, etteivät pidempään alueella asuneet kokisi jäävänsä loukkuun uusien kerrostalojen väliin. Myös lapsiperheet arvostavat omakoti- ja pientaloalueita, joissa on lapsille tilaa leikkiä.

Alueen liikuntamahdollisuuksia, etenkin urheilupuiston aluetta pidetään arvokkaana ja sen kehittämistä kannatetaan. Yhdessä ryhmässä ideoitiin, että sinne voisi tulla mahdollisuus harrastaa joitain uusia lajeja ensimmäisenä Suomessa. Huoli urheilupuiston pientymisestä asuinrakentamisen myötä nousee myös esiin keskustelussa. Osallistujat toivovat, että puistoa rakennettaisiin ja laajennettaisiin kohti uusia asuinalueita, eikä toisin päin.

Vaikka työpaikat olisivat kauempana, tulee Espoonlahtea kehittää niin, että muu elämä on siellä lähellä ja hyvää.

Tällä alueella olisi hyvä kehittää miellyttävämpää kävely- ja pyöräily-yhteyksiä erilaisten kaupunkikeskukset ja alueen osien välillä, jotta pääsemme lähemmäs autotonta arkea myös Espoonlahden alueella.

Vanhojen pihapiirien omenapuita näkyy katujen varsilla. Jossakin vaiheessa ollut tekeillä nettikartta, johon puut saa merkitä. Tämä voisi lisätä yhteisöllisyyttä.

Kulttuuripalveluja ja lisää yhteisöllisyyttä toivotaan

Yhteisöllisyys nousee esille monessa keskustelussa. Osallistujat toivovat, että alueella säilyisi sille leimallinen kylämyisyys, joka luo tunnelmaa ja yhteenkuuluvuutta. Lisäksi toivotaan tiloja, joissa kaikki ikäluokat ja kulttuurit voisivat kohdata. Yhteisöllisyyden tarve on korostunut varsinkin korona-aikaan. Pandemian myötä oma lähialue on tullut monelle entistä tärkeämmäksi. Monessa ryhmässä asukkaat toivoivat myös voivansa osallistua enemmän lähiympäristönsä ja kaupungin suunnitteluun.

Kulttuuripalveluiden ja siihen sopivien tilojen tuominen alueelle on toive, joka heräsi useammassa keskusteluryhmässä. Matka Sellolle, Tapiolaan ja Helsinkiin kulttuurin äärelle tuntuu monesta pitkältä. Toivotaan, että asukasmäärän kasvaessa Espoonlahden alue saisi tulevaisuudessa oman tilansa erilaiselle teatteri-, bändi- ja kulttuuritoiminnalle hieman Helsingin alueellisten kulttuuritalojen tapaan. Näiden rinnalla korostuisivat muut julkiset kohtauksen paikat: asukastilat, pihat, puistot ja terassit.

Myös alueen nuorten hyvinvointi herättää huolta keskustelujoissa. He pohtivat, millaisissa tiloissa nuoret voisivat viettää aikaansa, ja miten niistä saataisiin kutsuvia ja turvallisia kaikille. Hyvinä esimerkeinä pidetään kirjastoja ja seurakunnan nuorisotiloja.

Sujuvaa liikkumista ja ihmisen kokoista arkkitehtuuria

Espoonlahdessa asukkaita askarruttaa myös liikkuminen, varsinkin jalankulkijan, pyöräilijän ja joukkoliikennettä käyttävän näkökulmasta. Parempia julkisia liikenneyhteyksiä esimerkiksi Kirkkonummelle, Espoon keskukseen ja lentoasemalle toivotaan. Turvalliset kävelyreitit myös pienille koululaisille olisi tärkeä taata. Lisäksi olisi hyvä kiinnittää huomiota teiden talvikunnossapitoon. Autoilunkaan ei nähdä katoavan alueelta, mutta asukkaat toivovat sen keskittyvän tulevaisuudessa yhä enemmän sähköautoihin.

Keskusteluissa kumpuaa myös toive siitä, että alueen kehitys olisi tasapainoista, ja sitä tehtäisiin "ihminen keskiössä". Tällä tarkoitetaan sekä rakentamisen mitta-kaavaa että helposti kävellen ja pyörällä saavutettavia etäisyyksiä palveluiden ääreen. Myös viheralueet rakennusten lomassa nähdään tärkeinä henkireikinä. Eräs osallistuja kiteytti asian näin: "Kun asukas ikääntyy eikä pääse enää kovin hyvin liikkumaan, on tärkeää, että omasta ikkunasta näkyy taivas – ei tornitalo."

Tulevaisuustaajuus ja nuorten työpaja

Kaupunkisuunnittelukeskus oli mukana Sitran kumppanuusohjelmassa vuonna 2022. Kumppanuusohjelmaan valittiin organisaatioita, jotka olivat kiinnostuneita hyödyntämään Tulevaisuustaajuutta omassa toiminnassaan. Kaupunkisuunnittelukeskus järjesti osana Meidän Espoo 20X0 -sarjaa tulevaisuuspajan asukkaille.

Syksyllä 2022 toteutettiin vielä pajat elinkeinoelämän ja kaupan toimijoille, espoolaisille nuorille sekä luottamushenkilöille. Tavoitteena oli kokeilla, miten Tulevaisuustaajuus-menetelmää voidaan soveltaa kaupunkisuunnittelussa, erityisesti uudenaikaisena tapana koota dataa yleiskaavoitukseen.

Nuorten työpaja toteutettiin kouluyhteistyönä Kaitaan lukion ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kanssa, osana yhteiskuntaopin opintoja. Tulevaisuustaajuus-menetelmää soveltaen työpajassa tutkailtiin aluksi, millaiset vaiheet ja sattumat ovat tehneet Espoosta sen kaupungin, jonka tunnemme tänään. Tämän jälkeen pohdittiin, mikä kaikki vaikuttaa Espoon tulevaisuuden muotoutumiseen. Työpajassa haastettiin oletuksia tulevaisuudesta ja sitä kautta muodostettiin omia toivottavia tulevaisuusvisioita Espoolle, vuodelle 2060.

Työpajan tuloksista kävi ilmi, että nuoria pohdittavat hyvin samankaltaiset kaupunkisuunnittelun teemat, kuin aikuisiakin. Palveluiden toimivuudesta sekä kaupungin sisällä liikkumisesta käytiin lukuisia keskusteluja. Esimerkiksi hyvät kulkuyhteydet harrastuksiin olivat nuorille tärkeitä. Myös Luonto vaikutti olevan suurelle osalle nuorista tärkeää. Työpajassa huoletti ilmastomuutos ja yllättäväksi, ei toivotuksi tulevaisuuden tapahtumaksi nuoret ehdottivat merenpinnan nousua.

Nuorille suunnatuista palveluista käytiin paljon keskustelua. Moni toivoi palveluiden sijaitsevan lähellä. Nuoret ideoivat esimerkiksi kirjastoihin lisää hiljaisia, keskittymistä varten tarkoitettuja opiskelutiloja. Myös Isosta-Omenasta käytiin vilkasta keskustelua: nuoret ideoivat, voisiko Iso-Omena olla tulevaisuudessa Matinkylän uusi keskus. Metron laajeneminen mietitytti nuoria paljon ja se nähtiin pääosin hyvänä asiana.

Kaupunkisuunnittelukeskus toteutti Sitran kumppanuusohjelman puitteissa yhden nuorten työpajan. Kokeilu oli onnistunut. Meidän Espoo 20X0 -tapahtumissa nuorten osallistuminen ei ollut kovin aktiivista. Vastaavaa, kouluyhteistyönä toteutettavaa työpajaa voitaisiinkin tulevaisuudessa hyödyntää, jotta saataisiin myös espoolaisten nuorten ääniä kuuluviin.

Leppävaaran alue

Suur-Leppävaara mielletään vahvasti Leppävaaran ydinkeskustan ja Sellon kauppakeskuksen kautta, mutta suurikokoinen alue on paljon muutakin. Alueella on rikas kulttuurihistoria, loistavat ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet, merenrantaa ja viihtyisiä asuinalueita. Suuralueen monet helmet ovat kuitenkin espoolaisille melko tuntemattomia. Liikenneyhteydet ovat erinomaiset etenkin Leppävaaran keskuksesta, ja alueella onkin poikkeuksellisen paljon autottomia kotitalouksia.

Vastakohtat vahvuudeksi

Alueen asukkaiden keskustelussa nousee esille, että Leppävaaralle eräänlainen vastakohtaisuus on alueelle ominaista. Leppävaara on sekä että: tiiviin urbaani ja luonnonläheinen, historiallinen ja uusi, isojen autoteiden halkoma mutta autottoman elämäntavan keskus Espoossa. Tämä voisi olla Leppävaaran vahvuus ja identiteetti, jota voitaisiin kehittää edelleen.

Esimerkiksi palveluihin kaivataan lisää moninaisuutta: ison Sellon lisäksi tarvitaan paikallisia lähipalveluita. Kahvilat, ravintolat ja kivijalkakaupat sekä ei-kauppalliset oleskelupaikat luovat viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Pieniin kaupunginosiin kaivataan lähipalveluja, pienyrityksiä ja ajanviettopaikkoja, jotta ei tarvitse lähteä autolla suuriin keskuksiin.

Lisää huolenpitoa ja yhteisöllisyyttä

Etenkin Leppävaaran keskuksen ylläpito, siisteys ja turvallisuus herättävät keskustelijoissa huolta. Kaunis ja siisti ympäristö vähentää ilkivaltaa, edistää turvallisuutta ja lisää viihtyisyyttä. Pienkaupunginosien tulisi olla omaleimaisia ja kerroksellisia.

Yhdessä pienryhmässä nousi esille nykyisen, kulutuskeskeisen elämäntavan kritiikki: kaupunki ei saisi olla olemassa pelkästään kuluttamista varten. Keskustelijat pohtivat, mitä elämäntapamuutos vaatisi arkiympäristöltä.

Ihmisten vaikutusmahdollisuuksia omalla alueellaan pitäisi osallistujien mielestä parantaa. Aukkaat tarvitsevat tukea yhteisöllisyyden rakentamiseen ja tilan haltuunottoon: keneltä voi kysyä, mitä tiloja voi käyttää, miten tavoittaa muut asukkaat, ja niin edelleen. Hyvän kehä lähtee pienestä paikallisesta toiminnasta. Tämän saa aikaa pienen arkiympäristön yhteisöllisyys ja sopiva paikka toiminnan aloittamiselle.

Radan halkaisevaa vaikutusta voidaan avata Leppävaaran keskustassa, kun rakennetaan tiiviimpää keskustaa ja hyviä liikenneyhteyksiä.

Leppävaaralle tarvitaan vahvempi, tunnistettavampi identiteetti, ettei olisi vain ohi ajettava paikka.

Leppävaara on suuri ja monipuolinen alue, jonka ominaispiirteitä ja helmiä ei kovin hyvin tunneta. Monipuolisuus ja vastakohtat voisivat olla vahvuus.

Tulevaisuuden kaupunkia rakennetaan joustavaksi

Leppävaaran asukkaita mietityttää liikumisen muutos alueellaan. Etätyö on yleistynyt koronapandemian myötä. Tämä vähentää työmatkaliikkumisen tarvetta ja korostaa entisestään oman lähiympäristön merkitystä. Liikenteen sähköistyminen ja automatisoituminen voivat vähentää parkkipaikkojen tarvetta. Nyt on ajankohtaista joustava rakentaminen, jotta rakennus pystytään muuttamaan esimerkiksi pysäköintilaitoksesta toisenlaiseen käyttöön. Toivottiin robottibusseja, jotka kuljettaisivat ihmisiä asuinalueilta Leppävaaran keskuksen julkisen liikenteen solmukohtaan. Myös drooni-kuljetusten arveltiin vähentävän asiointimatkojen tarvetta.

Leppävaaran seudun asukkaat kaipaavat monialaista kaupunkisuunnittelua, jossa mukana olisi taitelijoita, biologeja, humanisteja ja tietenkin asukkaita. Tarvitaan osallistuvan kulttuurin paikkoja, kuten Kera – Leppävaaran ”Pikku-Berliini” – muodollisten kulttuurilaitosten rinnalle. Toimiva väliaikainen voisi jäädä pysyväksi, esimerkiksi Keran kokeilu ympäristö.

Kauklahden alue

Kauklahden suuralueen asukkaat pitävät alueen kulttuurihistoriaa, yhteisöllisyyttä ja vahvaa kylämäistä tunnelmaa tärkeimpinä seutuaan määrittävänä piirteinä. Alueen identiteetin kannalta olennaisina nähdään myös jokivarren kulttuurimaisema ja luonnon läheisyys sekä paikallinen käsityöläisyys ja kivijalkapalvelut.

Kauklahtelaiset toivovat, että alueen kehittämisessä painottuisi laadukas, omaleimainen ja monipuolinen arkkitehtuuri sekä idyllisen tunnelman vaaliminen. Luontevina kasvun suuntina nähdään radanvarsi kohti Kirkkonummea sekä Espoonkartanon suunta. Myös vahvemmat yhteydet merelle ja keskuspuistoon koetaan mahdollisuutena.

Tulevaisuuden Kauklahti haluttaisiin profiloida Espoon Fiskarsina: kulttuurihistoriallisena mutta eläväisenä pikkukaupunkina, johon lähimatkailijat voisivat tulla nauttimaan rustiikkisista rakennuksista, käsityöläiskulttuurista, kivijalkapalveluista sekä jokivarren luonnosta.

Kauklahden henki syntyy yhteisöstä, historiasta ja kaupunkirakenteesta

Yhteisöllisyys kulkee punaisena lankana kauklahtelaisten keskustelussa. Alueen asukkaat kohtaavat toisiaan, tukevat paikallisia yrityksiään ja vaalivat alueensa kulttuurihistoriaa. Osallistujien mukaan

Kauklahti toivottaa uudet asukkaat tervetulleiksi ja näkee myös kansainvälisyyden tärkeänä osana alueen identiteettiä.

Kävelyyn houkutteleva ja kaupunkipyöräverkkoon linkittyvä aseman seutu olisi asukkaille mieluisa tulevaisuuden näkymä. Myös alueelle suunniteltu pikaraitiotie on monien mielestä hyvä tulevaisuuden liikennetarkaisu. Rakentamisen toivottiin olevan monipuolista, kerroksellista ja alueen kulttuurihistoriasta ammentavaa.

Moni asukas on huolissaan siitä, voiko alueelle tulevaisuudessa nousta liian paljon korkeita ja toinen toistensa kaltaisia rakennuksia, jolloin Kauklahden omaleimaisuus vähenisi. Siksi toivotaan mahdollisimman monipuolista ja omaleimaista rakentamista, joka istuisi alueen maisemaan ja jättäisi tilaa avarille näkymille. Puurakentamisen ja kestävä kehityksen mukaisen asumisen katsottiin sopivan hyvin alueen identiteettiin.

Kauklahti on asuinpaikka, jossa kaikki tuntevat toisensa ja ovat naapureita keskenään - Espoon oma Fiskars!

Kaavoituksessa tulisi huomioida vanhan Kauklahden viehätyys, joka kerrostuu myös sen rähjäisyydestä ja rustiikkisuudesta. Espoonkartanon seudun vanhaa rakennetta voisi jatkaa, jottei uusista alueista tulisi homogeenistä ja tylsiä.

Kauklahden tunnusomaisia piirteitä ovat sen kulttuurihistorialliset arvot ja alueidentiteetti, yhteisöllisyys ja omaleimaiset piirteet sekä maisema ja luontoarvot.

Monipuolisia tiloja ja palveluita

Asukkaat ovat ylpeitä siitä, että vanha juna-asema, kaarihalli, Espoon kartano ja muita vanhoja rakennuksia on säilynyt alueella. He toivovat, että vanhoille rakennuksille löydettäisiin uutta käyttöä esimerkiksi asukastiloina tai käsityöryttäjien yhteistyöskentelytiloina. Myös muille jo olemassa oleville tiloille kuten kouluille toivotaan monipuolisempia käyttömahdollisuuksia.

Käsillä tekeminen ja yhteisölliset tapahtumat ovat monelle tärkeitä, ja niitä tukemaan halutaan lisää tiloja ja harrastusmahdollisuuksia. Alueelle toivotaan muun muassa isompaa kirjastoa, Omnian käsityökurseja, palloilukenttää. Etenkin nuorten oleskelutiloista, harrastusmahdollisuuksista sekä alueen koulujen ja päiväkotien kapasiteetin riittävydestä ollaan huolissaan. Moni toivoo myös lukiota Kauklahteen.

Alueen yrityksille toivotaan lisää kivijalkaliiketilaa, ja palveluiden haluttaisiin laajentuvan myös toiselle puolen jokea. Kauklahtelaiset haaveilevat esimerkiksi omasta pienpanimosta, kahviloista ja monipuolisista ravintoloista. Alueelle toivotaan myös omaa taidegalleriatilaa.

Kestävän kehityksen mukaisten toimintatapojen nähdään istuvan hyvin kauklahtelaiseen identiteettiin. Erilaisiin kiertotalouden, kierrätyksen ja jakamistalouden mahdollisuuksiin suhtaudutaan kiinnostuksella.

Lisää luontoreittejä ja viihtyisämpää jokivartta

Espoonjoki ja sitä ympäröivä jokilaakso on tärkeä kulttuurimaisema ja virkistysalue, joka tekee Kauklaudesta persoonallisen ja mieleenpainuvan alueen. Joen kunnostusta melontakelpoiseksi toivotaan, samoin panostamista jokivarren virkistysreitteihin. Joen suistoalueessa nähdään potentiaalia jopa paikalliseen ruoantuotantoon. Toisaalta asukkaat toivat esiin, että

ilmastonmuutoksen etenemisen myötä jokiympäristöstä voi tulla tulva-aluetta, mikä tulisi huomioida suunnittelussa.

Jokivarren lisäksi useammassa ryhmässä keskusteltiin myös muiden alueen kävely- ja pyöräilyreittien kehittämisestä. Parempaa yhteyttä merenrantaan pidetään hyvänä ideana, sen katsotaan laajentavan positiivisella tavalla alueen identiteettiä.

Keskuspuiston mahdollisuudet ovat asukkaiden mielestä vielä monin osin hyödynnettävää ja esimerkiksi parempia pyöräilyreittejä sen suuntaan toivotaan. Yhdessä ryhmässä ideoitiin myös arkkitehtuuri- tai historiapolkuja, joihin voisi tuottaa sisältöjä erilaisten lisätyn todellisuuden teknologioiden avulla.

Kaikkiaan kauklahtelaiset ovat tyytyväisiä luonnon läheisyyteen alueella. Luonnonsuojelupuistot, etenkin lasilaakson luonnonsuojelualue saavat asukkailta kiitosta, ja niiden laajentamista toivotaan. Asukkaat pitävät tärkeänä saavutettavan lähiluonnon sekä kylämäisen ja yhteisöllisen tunnelman siirtymistä myös tuleville sukupolville.

Matinkylän alue

Matinkylän asukkaat arvostavat eniten suuralueensa vaihtelevuutta. Suurpellosta Nuottaniemeen ulottuvalta alueelta löytyy luontokohteita merenrannasta lähimetsiköihin ja isoon keskuspuistoon. Alueelta löytyy sekä niin modernia kuin perinteistäkin rakentamista, urbaanista metro-

keskuksesta viihtyisään lähiötunnelmaan. Monipuolisuus ja erilaiset paikallisidentiteetit nähdäänkin vahvuutena, jolle alueen tulevaisuutta on hyvä rakentaa.

Asukkaiden keskustelussa nousee kuitenkin esiin selkeä huoli lähiluonnosta ja paikallishistorian säilymisestä alueen muutoksessa. Myös yhteisöllisten tilojen tarve sekä toive tasaisesti jakautuvista palveluista tulevat puheeksi kaikissa keskusteluryhmissä.

Yhdessä ryhmässä todettiin, että suuralue tarvitsee oman tulevaisuuden vision, joka tulisi tehdä yhdessä asukkaiden kanssa. Muutenkin asukkaiden ja kaupunkisuunnittelun välille toivotaan alueella tiiviimpää yhteistyötä ja sitä, että kaupungin ihmiset tapaisivat asukkaita useammin paikan päällä alueella.

Idearikkailta osallistujilta saatiin keskustelussa kerättyä iso määrä kehitysehdotuksia, valaistuksen parannustoiveista aina uudenlaiseen alueelliseen kuntademokratiamalliin saakka. Yksi keskeinen tarve olisi parantaa Olarin ja Matinkylän keskustan välistä yhteyttä: asukkaat puhuvat alueita yhdistävästä kannesta mahdollisuutena, joka voisi pitää sisällään myös viheryhteyden tai jopa asumista.

Irti Iso Omena -keskeisyydestä ja kohti lähipalveluita

Osallistujat pitävät Ison Omenan metro- ja palvelukeskusta tärkeänä Matinkylälle, ja toivovat sen kehittämistä jatkossakin. Samalla muistutetaan, että Matinkylän kehittämisessä tulisi päästä irti Iso Omena -keskeisyydestä, etteivät suuralueen muut osat kuihdu. Etenkin olarilaiset kokevat, että heidän lähipalvelunsa ovat karanneet Matinkylän keskustaan.

Palveluista puhuttaessa huomio kiinnittyy myös ikääntyvän väestön tarpeisiin. Asukkaat toivovat, että tulevaisuuden Matinkylä voisi olla vanhusystävällinen alue, joissa ikäihmisen olisi mahdollista asua mahdollisimman pitkään. Tätä tukevina keinoina

nähdään terveystalvelut ja -teknologia sekä esteetön kaupunkitila. Puolarmetsään ideoitii myös erityisen seniorialueen perustamista.

Joillekin osallistujille on myös epäselvää, missä alueen palveluista ja tapahtumista saa tietoa. Osallistujat totesivat, että palvelut ja tapahtumat löytyisivät kaupungin verkkosivuilta paremmin, jos suuralueet olisi eroteltu siellä selkeämmin.

Matinkylän suuraluetta pitäisi kehittää lähiluontoon keskittyvänä. Luontoreittien merkitys on korostunut korona-aikana, niiden täytyy houkutella ja olla turvallisia, että ne kutsuvat liikkeelle ja kannustavat käyttämään niitä.

Olarinmäellä oleva talvipuutarha olisi hyvä tila nuorisolle. Tästä oli Länsiväylässä, toivottavasti se toteutuu.

Matinkylässäkin on juuret, mutta uudistustarve ja vauhti ajaa edelle. Tuhotaanko jotain tärkeämpää ja pysyvämpää uutta rakennettaessa, kun uusia asukkaita tulee ja asumisviihtyvyydestä tingitään?

Tulevaisuudessa tarvitaan monenlaisia viheralueita

Matinkylän keskustelijat ehdottavat, että suuraluetta tulisi kehittää lähiluontoon keskittyen. Metron merkitys tiivistämistarpeineen ymmärretään, mutta sitä tärkeämpää on jättää luontoa kaupunkirakenteen lomaan. Ihanat vanhat pihat, kalliot ja vehreät raitit isoine puineen ovat väkimmään kasvaessa asukkaille yhä tärkeämpiä keitaita. Myös riittävän väljä ja ihmisen mittakaavaan sopia rakentaminen lisää ihmisten viihtyvyyden tuntua.

Keskuspuistoa arvostetaan ja sen koosta ja rajoista alueella halutaan pitää huolta. Myös viheryhteys keskuspuistosta merenrantaan koetaan tärkeäksi.

Olemassa olevien puistojen ja Olarin metsien kunnosta ollaan huolissaan, ja muistutetaan kaupunkia niiden ylläpidon tärkeydestä. Pitkällä aikavälillä asukkaita huolestuttaa se, miten suuralueen luonto riittää palvelemaan kasvavaa väkimäärää.

Matinkylän viheralueet ovat tärkeitä myös ilmastonmuutoksen näkökulmasta. Samoin Gräsanoja ja meri, jotka nekin vaikuttavat alueen ympäristöön. Osallistujien mielestä vuoteen 2050 mennessä pitää ratkoa useampia ilmastonmuutoksen aiheuttamia haasteita, joista yksi on hulevesiongelmien lisääntyminen. Osallistujat pohtivat, voisiko ongelman kääntää paikallisesti vahvuudeksi kunnostamalla Matinniityn halkaiseva puro ja Gräsanoja. Osallistujat innostuivat ideoimaan Matinniityn puistikoon jopa suihkulähdettä vesikasvillisuukseen vihreäksi vastapanoksi urbaanille kaupungille.

Lisää yhteisöllisyyttä ja tiloja monenlaisille kohtaamisille

Yhteisöllisyys ilmenee osallistujien mukaan hieman eri tavoin Matinkylän eri kaupunginosissa. Eri puolille suuraluetta kaivataan sekä lisää tapahtumia että monikäyttöisiä tiloja, jotka mahdollistavat matalan kynnyksen yhteisöllisyyttä.

Alueen nopea muuttuminen on lisännyt yhteisöllisyyden tarvetta useammallakin tavalla. Uudemmissa kaupunginosissa kuten Suurpellossa ihmiset tarvitsevat tapahtumia juurtuakseen uudelle kotiseudulle. Samalla moni vanhempi asukas saattaa tuntea uudenlaista juurettomuutta, kun lapsuuden maisemat katoavat ja tuttu alue muuttuu.

Osallistujien mielestä monikulttuurisuus on tärkeä osa Matinkylää ja sen pitäisi näkyä enemmän myös alueen ihmisten elämässä. He toivovat monipuolisesti erilaisia matalan kynnyksen kaupunkitiloja, jotka myös alueen maahanmuuttaja-taustaiset asukkaat tuntisivat omakseen.

Muutenkin asukkaat pitävät tärkeänä, että alueen väkiluvun kasvaessa huolehditaan myös sosiaalisesta kestävydestä.

Useampikin ryhmä ideoi Matinkylän vanhan terveysaseman hyödyntämistä yhteisöllisenä asukastalona tai nykyisen asukaspuiston kehittämistä paremmaksi. Olarin talvipuutarhan kunnostusta nuorten omaksi tilaksi kannatetaan. Myös Matinkylän kartanon aluetta voisi hyödyntää nykyistä tehokkaammin erilaisten kulttuuritapahtumien paikkana. Kulttuurin ja taiteen toivotaan levittyvän näkyvämmiin erilaisista tiloista kaupunkiympäristöön.

Espoon keskus ja Keski-Espoo

Keski-Espoo on asukkaiden mielestä mainettaan parempi asuinympäristö. Asukkaat arvostavat etenkin alueen historiaa, monipuolista lähiluontoa, raideyhteyttä sekä viihtyisää ja lapsiperheystävällistä lähiöasumista.

Keski-Espoo on kuitenkin osallistujien mielestä jäänyt muiden Espoon alueiden varjoon. Seudulta puuttuu tunnistettava maamerkki ja sellaisia positiivista identiteettiä luovia vetovoimatekijöitä, jotka houkuttelisivat muita tutustumaan alueeseen.

Lisää kulttuuria, lähipalveluja ja yhteisöllisyyttä

Asukkaat toivovat, että alueen kehittämiseen panostettaisiin jatkossa enemmän. Espoon keskuksen nuhjuista ilmettä harmitellaan. Siitä haluttaisiin viihtyisä, kävelijää palveleva vahva kaupunkikeskus, jossa kulttuuri ja erilaiset tapahtumat levittäytyisivät kaupunkitilaan.

Lähipalveluja kuten hyvin varusteltuja ruokakauppoja, kivijalkaliikkeitä, kahviloita ja erilaisia tapahtuma- ja kulttuuripalveluita pidetään tärkeinä. Myös ei-kaupallisia ja yhteisöllisiä tiloja toivotaan kaiken ikäisten, etenkin nuorten tarpeisiin.

Espoon keskukseen suunnitteella oleva Espoolaisten talo on asukkaiden hartaasti odottama uudistus. Sen toivotaan olevan arkkitehtuuriltaan näyttävä ja aidosti asukkaiden käytössä. Yhdessä pienryhmässä ehdotettiin, että Tapiolaan suunnitteella oleva uusi teatteri siirrettäisiinkin vielä Espoolaisten talon yhteyteen.

Uutta taloa odotellessa asukkaat ehdottavat alueen nykyisten väliaikaistilojen ja tyhjien tonttien ottamista tapahtuma-, kulttuuri- ja yhteistoimintakäyttöön.

Espoon keskuksen "brändiä" pitäisi parantaa.

Mielenkiintoista nähdä miten Suvelan alue käytännössä toimii, kun uudet rakennukset valmistuvat

Entressen kirjasto on hyvin toimiva paikka! Paljon tapahtumia. Kaupunki voisi viedä enemmänkin omia tapahtumiaan kirjastoon.

Toiveena monipuolinen asuinalue sujuvan raideyhteyden päässä

Osallistujat toivovat, että tulevaisuudessa Keski-Espoo olisi kaikin puolin moninainen: Siellä asuisi eri ikäisiä ja eri taustoista tulevia ihmisiä. Heille olisi tarjolla monipuolisesti erilaista kerros-, pientalo- ja palveluasumista. Ilmastonmuutos huomioitaisiin rakentamisessa. Vuokra- ja omistusasumisen suhde olisi tasapainossa ja alueen historia sekä aikakerrostumat näkyisivät paremmin.

Toimiva junayhteys on tärkeä Keski-Espoon asukkaille. Tulevaisuuden liikenteeltä toivotaan tiheämpää lähijunien liikennöintiväliä, Turun junien pysähtymistä sekä parempia julkisia yhteyksiä pohjoisesta etelään. Myös erilaiset yhteiskäyttöliikennevälineet autoista sähköpotkulautoihin nähdään alueella mahdollisuutena.

Luonto on tärkeä vetovoima- ja identiteettitekijä

Lähiluonnon merkitys korostuu selvästi Keski-Espoon keskustelussa. Keskuspuisto koetaan tärkeäksi alueen identiteetille, ja sen pinta-alan pienenemisestä ollaan huolissaan.

Espoonjokea pidetään tärkeänä kulttuuri- maisemana ja virkistyspaikkana. Asukkaat haavelevat sen kunnostamisesta tulevaisuudessa uimakelpoiseksi, saunakulttuuria ja ulkoilmatapahtumia mahdollistavaksi alueeksi.

Keski-Espoon luonnonläheisyys ilmenee myös siten, että useampi pienryhmä keksi brändätä Espoon keskusta "Porttina Nuuksioon". Luonto voisi näkyä alueen kaupunki-ilmeessä, ja Espoon keskus voisi tarjota luontomatkailijoille majoitusta ja palveluita.

Espoon keskusta ympäröivistä viihtyisistä pientaloalueista puolestaan ehdotettiin brändättävän ”etätyöparatiisia”, joka tarjoaisi isoja, kohtuuhintaisia perheasuntoja hyvien ulkoliikuntamahdollisuuksien lähellä.

Pohjois-Espoo

Pohjois-Espoon asukkaat pitävät monimuotoista luontoa virkistysmahdollisuuksineen tärkeimpänä seutuaan määrittävänä piirteenä. Alueen identiteetille tärkeät metsät, järvet, pellot ja kulttuurimaisemat koetaan suojelemisen arvoisina. Toisaalta samalla toivotaan alueelle lisää asutusta sekä palveluiden kehittämistä.

Kaikkiaan asukkaat toivovat Pohjois-Espooseen maltillista ja ihmisen kokoista kaupunkikehitystä, jossa asuin- ja liikennekehittämisen polut kulkevat rinnakkain ja yhdessä asukkaiden mielipiteiden kanssa.

Luonto ennen ihmistä alueen suunnittelussa

Osallistujat olivat yhtä mieltä siitä, että Pohjois-Espoossa ympäristö tulisi asettaa ihmisen edelle ja tulevaisuuden kaupunkisuunnittelun lähtökohdaksi. Vaalimalla luontoarvoja ja sen mukana tulevia luontoelämyksiä Pohjois-Espoo voisi asukkaiden mukaan profiloitua asuinalueeksi,

jossa hyvinvointi, luonto ja kulttuuriarvot kohtaavat.

Pohjois-Espoon asukkaita puhuttaa käynnissä olevan luontokadon vakavuus ja sen ehkäisemisen tärkeys. Luonnon monimuotoisuutta käsiteltiin eri pienryhmien keskusteluissa monipuolisesti, muun muassa rakentamisen ja asumisen, asukkaiden hyvinvoinnin, luonnon itseisarvon sekä alueidentiteetin näkökulmasta.

Keskeinen viesti kaupungille on, että alueen suunnittelussa pitää pohtia tarkasti, minne rakennetaan ja mitkä laajat luontoalueet jätetään koskemattomiksi. Kaupunkia halutaan muistuttaa siitä, että kun on kerran rakennettu, on biodiversiteettiä ja lajijhteyksiä lähes mahdotonta palauttaa takaisin. Esimerkiksi Niipperinniityn alueen toivotaan säästyvän rakentamiselta.

Keskusteluissa nousee esiin myös Pohjois-Espoon maisema- ja kulttuuriarvot ja niiden säilyttäminen. Esimerkiksi alueen kartanoita ja monia luontoympäristöjä toivotaan kehitettävän virkistysalueina. Myös uusien luontoon liittyvien aktiviteettien ja palvelujen tuomista alueelle toivotaan.

Pientalovaltainen yleisilme, keskuksissa varaa tiivistää

Asukkaat haluavat Pohjois-Espoon olevan tulevaisuudessakin tilava, avoin, pienen mittakaavan rauhaisa asuin ympäristö. Tihenevä ja korkeiden kerrostalojen kaupunkirakenne ei osallistujien mielestä kuulu alueen identiteettiin.

Toisaalta tiiviimpi rakentaminen rajatuilla alueilla on osallistujien mielestä hyvä keino säilyttää laajempia luontoalueita koskemattomana. Kaupunkipientaloja ja puurakentamista pidetään alueen ilmeeseen sopivana, korkeampaa rakentamista toivotaan lähinnä keskeisten liikenneväylien läheisyyteen. Kokonaisuutena Pohjois-Espoo halutaan säilyttää pientalovaltaisena alueena.

Vaalimalla luontoarvoja ja niiden mukana tulevia luontoelämyksiä, Pohjois-Espoon on mahdollista profiloitua asuinalueeksi, jossa asukkaiden hyvinvointi, luonto- ja kulttuuriarvot kohtaavat.

On vaikeaa kuvitella Pohjois-Espoota omavaraisena kokonaisuutena ilman Vihdintien tuomaa yhteyttä Helsinkiin.

Nuoremmille lapsille kaivataan kouluja. Yhteydet kouluun ovat puutteelliset Pohjois-Espoossa. Lukiokin olisi hyvä saada lähelle Niipperin aluetta.

Keskusteluissa nousee esille kysymys siitä, miten Pohjois-Espoon eri keskuksia tulisi kehittää suhteessa toisiinsa. Viiskorven etuna pidetään sen sijaintia lähempänä muuta Espoota. Lisärakentamisen nähdään sopivan myös Kalajärvelle. Siitä toivotaankin tulevaisuudessa pikkukaupunkimaista palvelukeskusta, jossa voisi pysähtyä vaikka kahville, viinibaariin tai shoppailemaan. Myös Ketunkorvessa nähdään mahdollisuuksia tiivistämiseen ja palveluiden kehittämiseen.

Lisää harrastusmahdollisuuksia, palveluita ja yhteisöllisiä tiloja

Moni asukas kokee, että alueelta puuttuvat kokonaan erilaiset kokoontumis- ja kerhotilat, jotka mahdollistaisivat asukkaiden omaehtoista yhteisöllistä toimintaa. Jo olemassa olevalle Ruskatalolle on monesta paikasta liian pitkä matka. Siksi yhteisiä kokoontumistiloja ja tapahtumapaikkoja toivotaan myös muille alueille.

Pienempien paikallisten koulujen säilyminen on monelle sydämen asia, ja alueelle toivotaan myös lukiota tai luontosisältöihin painottuvaa oppilaitosta. Myös harrastusmahdollisuuksia kaivataan lapsille ja nuorille lisää, samoin uimahallia. Kalajärvelle tuleva uusi liikuntasali saa kiitosta asukkailta.

Koulujen ja harrastusmahdollisuuksien lisäksi myös terveyskeskus, kaupat ja kirjasto koetaan tärkeinä lähipalveluina. Moni toivoo, että alueelle tulisi myös ravintoloita ja kivijalkakauppoja hieman samalla tavoin kuin Kauklahdessa. Toisaalta huomioidaan, että kannattavien palveluiden tuonti vaatisi alueelle nykyistä enemmän asukkaita.

Liikennesuunnittelu kannustaa autoiluun

Asukkaat toivat esiin, että Pohjois-Espoon asuinpaikakseen valinneet ovat jossain määrin hyväksyneet sen, että välimatkat ovat pitkiä ja auto tarpeellinen. Toisaalta moni kokee, että alueen liikennesuunnittelu kannustaa tai suorastaan pakottaa autoiluun, koska kevyen liikenteen väylät eivät muodosta järkeviä yhteyksiä.

Vihdintietä pidetään vaikeana ylittää, ja sen varteen toivotaankin lisää pyöräilyä ja kävelyä helpottavia ylityspaikkoja. Asukkaat huomauttavat, että Kalajärvellä Vihdintie on nykyisellään jopa vaarallinen, sillä edes koulun ja kuntoradan kohdalla ei ole kunnollista ylitysmahdollisuutta.

Osallistujilta tuli myös vahva viesti siitä, että teiden kunnosta olisi pidettävä Pohjois-Espoossa parempaa huolta. Tiet ovat kuoppaisia, ja paikoin pyöräilijöiden ja autoilijoiden on vaarallista ohittaa niillä toisiaan.

Pohjois-Espoon julkiset yhteydet herättävät ristiriitaisia tunteita. Osa on niihin melko tyytyväinen, osa taas toivoo vahvasti julkisen liikenteen kehittämistä. Suoria bussilinjoja Helsinkiin pidetään tärkeänä. Toisaalta huomautetaan myös, ettei HSL:n vyöhykejako nykyisellään houkuttele Pohjois-Espoon asukkaita julkisen liikenteen käyttäjiksi.

Tapiolan alue

Tapiola on asukkailleen rakas etenkin vihreän luontonsa, kulttuuripalvelujensa ja kunnianhimoisen arkkitehtuurinsa ansiosta. Keskusteluun osallistujat ylistävät alueen puistoja ja viheralueita, viihtyisää kulttuurihistoriallista rakentamista, kävelyreittejä ja hyviä julkisia yhteyksiä. Niiden myös toivotaan säilyvän alueen tuleville sukupolville.

Yhteisöllisyys on Tapiolassa iso voimavara. Tarve yhteistoiminnalle, sen koordinoimille ja siihen sopiville tiloille tulee todennäköisesti kasvamaan tulevaisuudessa. Asukkaiden mielestä yhteisöllisyyden muodot voivat muuttua, mutta sen kokemisen tarve pysyy iästä ja elintasosta riippumatta.

Tapiolan alkuperäinen arkkitehtuuri on monelle asukkaalle sydämen asia. Moni tuntuu myös pelkäävän, että liian korkea ja tiivis rakentaminen kadottaa kaupunginosan kulttuurihistorialliset ominaispiirteet.

Moni keskustelija toivoo, että aluetta kehitettäisiin kokonaisuutena, korjausrakentaminen, kunnossapito ja eri aikakerrostumat huomioiden. Lisäksi toivotaan, että Tapiolassa uskallettaisiin tulevaisuudessa tehdä myös uutta kunnianhimoista arkkitehtuuria.

Vaikka puhe pyörii paljon Tapiolan keskustan ympärillä, näkevät osallistujat myös muut lähialueet tärkeinä suuralueen tulevaisuudelle. Otaniemi nähdään kestävä elämän innovaatiota tuottavana tiede- ja liike-elämän tärkeänä keskittymänä. Keilaniemen kasvu koetaan mielenkiintoisena mahdollisuutena ja alueen vilkastumisen kannalta tärkeänä. Mankkaan ja Laajalahden pientaloasuminen mielletään myös tärkeäksi osaksi seudun elinvoimaisuutta.

Kulttuuripalvelujen läsnäolo, keskustan käveltävyys, turvallisuus, puistot ja yhteisöllinen sekä elämyksellinen tapahtumatoiminta ovat asioita, joita tulevaisuuden Tapiolassa pitää vahvistaa.

Mikä voisi olla uudenlaista vehreyttä? Voisiko kaupunkiviljely olla Tapiolalle leimallinen uusi juttu?

Tapiolassa voisi kokeilla pilottikohteena autotonta kaupunkia. Alunperinhän Tapiola suunniteltiin sellaiseksi.

Lähiluonto, kulttuuri ja yhdessä tekeminen korostuvat tulevaisuudessa

Keskusteluissa nousee esiin, että erityisesti pandemia-aika ja etätyöt ovat lisänneet lähiluonnon ja lähivirkistysalueiden merkitystä. Eräässä pienryhmässä nähtiin jopa, että lähipuistot ja metsät ovat tulevaisuudessa harvinaista luksusta, jota ei kaikkialta löydy. Tapiolan seudun puistoista, metsistä ja muista virkistysalueista toivotaan pidettävän hyvää huolta, jotta ne säilyisivät tuleville sukupolville.

Myös Tapiolan kulttuuritarjonnan säilyttäminen ja kehittäminen nähdään tulevaisuuden kannalta tärkeänä. Aasukat toivovat sekä Weegeen, Kino Tapiolan ja teatterin kaltaisten, vetovoimaisten kulttuuripalveluiden, että alueen yhteisöistä kumpuavan ruohonjuuritoiminnan vahvistamista. Ulkotapahtumat ja monipuolista tekemistä mahdollistavat yhteiskäyttötilat nähdään mahdollisuutena, joka toisi tulevaisuuden Tapiolaan yhteisöllisyyttä ja hyvää ilmapiiriä.

Ilmastotavoitteet ja asukkaiden ääni paremmin esiin

Keskustelussa nousee esiin, että kaupungin halutaan tukevan ilmastotavoitteita ja kestäväen elämäntavan edellytyksiä. Kaupungin tekemästä kestäväen kehityksen työstä myös toivotaan lisää tietoa.

Tapiolan toimiva kävelykeskus, palveluiden sijainti lähellä sekä hyvät pyöräilyn ja julkisen liikenteen yhteydet nähdään tärkeänä sekä viihtyisyyden että ilmaston kannalta. Ainoan uusi kauppakeskus saa kiitosta, mutta tulevaisuuden Tapiolassa toivotaan olevan sijaa myös kävelijää palveleville kivijalkaliikkeitä, eurooppalais-tyyppisille terrassikahviloille, katutaiteelle ja viihtyisille piazzolle.

Aasukat ehdottavat, että Tapiola voisi olla kestäväen elämäntavan ja kaupunkirakenteen edelläkävijä, ja mahdollinen autottoman kaupungin kokeilupaikka. Eräässä ryhmässä visioitiin Tapiolasta myös urbaanin kaupunkikaupunkiviljelyn vehreää ja vetovoimaista keskittymää.

Lähes kaikissa pienryhmissä nousee esiin toive siitä, että asukat voisivat vaikuttaa Tapiolan alueen kaavoihin ja muihin uudistuksiin enemmän, säännöllisemmin ja aikaisemmassa vaiheessa. Osallistavampi ja asukaslähtöisempi kaupunkisuunnittelu nähdään toivottavana tulevaisuuden suuntana, ja sen uskotaan tukevan myös alueen muuta yhteisöllisyyttä.

Eroja ja yhtäläisyyksiä alueiden välillä

Kaikille suuralueiden keskusteluille on yhteistä se, miten innokkaasti asukat pohtivat alueensa hyviä puolia ja kehittämisideoita. Oma asuinalue ja sen tulevaisuus on monelle todella merkityksellinen asia. Samat keskeiset teemat, jotka ovat läsnä koko Espoota koskevassa keskustelussa, näkyvät merkittävinä puheenaiheina jokaisella alueella.

Ihanne modernista ja yhteisöllisestä kaupunkikylästä on havaittavissa kaikilla suuralueilla. Kylämäinen ja yhteisöllinen kaupunkielämä koetaan toivottavana tulevaisuutena. Useamman suuralueen keskustaa hallitsee nykyään suuri kauppakeskus. Monelle espoolaiselle ne toimivat arjessa tärkeänä ja välttämättömänä asiointipaikkana. Espoota ei kuitenkaan haluta nähdä vain kauppakeskusten kaupunkina.

Useampi keskustelija korostaa asuinalueen muidenkin paikkojen olevan arvokkaita. Huomiota voisi siis asukkaiden mielestä kiinnittää myös alueisiin, jotka eivät sijaitse keskuksen välittömässä läheisyydessä Tätä kautta voitaisiin tuoda suuralueen identiteettiä uusia ulottuvuuksia.

Kaikilla suuralueilla luonto on asukkaille todella tärkeä. Aasukat ovat hyvin perillä alueensa parhaista luontokohteista. Rantaitin arvo korostuu varsinkin eteläisessä Espoossa, ja monilla muillakin alueilla yhteyksiä rantaan halutaan parantaa. Metsät ja niityt nousevat tärkeiksi Keski-Espoossa ja Pohjois-Espoossa. Erilaiset kulttuuriympäristöt koetaan rikkautena jokaisella asuinalueella.

Itä- ja Keski-Espoon isot kaupunkikeskukset

Suuralueita on mielenkiintoista tarkastella yhtäältä niiden sijainnin perusteella sekä toisaalta sitä kautta, miten vahvasti keskus määrittelee koko suuralueen identiteettiä.

Matinkylä, Leppävaara sekä Keski-Espoo sijaitsevat raideyhteyksien varrella, ja moni espoolainen kulkee arjessaan niiden kautta. Niiden keskuksissa, etenkin Leppävaarassa ja Matinkylässä, korostuvat suuret kaupp- ja palvelukeskukset. Suur-Tapiolan alueessa on samoja piirteitä, tosin Tapiolaa pidetään selkeästi erityisessä asemassa sen kulttuuriympäristön ja palveluiden suhteen. Suur-Tapiolan alueella sijaitsevat myös Otaniemi ja Keilaniemi, joiden merkitys alueella kasvaa.

Tapiolalaiset ovat ylpeitä asuinalueestaan. Tapiolassa on jo paljon kaikkea hyvää, jota asukkaat arvostavat, mutta heillä on myös paljon intoa ideoida uutta – esimerkiksi piazzaa Kulttuuriaukiolle.

Espoon keskuksessa välittyy asukkaiden kokemus siitä, ettei sitä ole kehitetty tasa-arvoisesti muihin keskuksiin nähden. Toisaalta alueen asukkaat ovat silti aivan yhtä innokkaita kehittämään alueelleen uusia maamerkkejä ja pohtimaan, mistä alueen identiteetti muodostuu ja miten sitä voisi vahvistaa.

Matinkylässä ja Leppävaarassa suurten kauppakeskusten rooli on merkittävä. Asukkaat toivovat, että suuralue kehittyisi muuallakin kuin näissä keskuksissa. Molempien suuralueiden keskusteluiloissa asukkaat olivat niin ikään innokkaita löytämään alueensa vetonauloja ja maamerkkejä sekä muovaamaan kaupunginosan identiteettiä. Keskuksista pitäisi asukkaiden mielestä olla helpot ja hyvät yhteydet alueen muihinkin paikkoihin.

Pienemmät aluekeskukset ja Pohjois-Espoo

Espoonlahti ja Kauklahti ovat alueillaan tärkeitä keskuksia, mutta niiden asema on perinteisesti koettu hieman erilaiseksi. Ne eivät sijaitse liikenteellisesti yhtä keskeisesti tai houkuttele vierailijoita suurilla kauppakeskuksilla. Molemmille alueille kohdistuukin kasvupainetta, kun Länsimetron liikennöinti alkaa ja kaupunkirata rakentuu Kauklahteen. Espoonlahdessa myös hiljattain avattu Lippulaivan kauppakeskus on jo muuttamassa alueen profiilia. Asukkaiden kokema muutos entiseen on suurempi kuin muissa keskuksissa, ja herättää siten enemmän kysymyksiä ja ristiriitaisia tunteita.

Espoonlahti on hyvä esimerkki suuralueesta, jossa kaupunkiympäristön kehittämiseksi on vireillä huomattava määrä suunnitelmia. Espoonlahden asema oman alueensa kaupunkikeskuksena on siis vahvistumassa. Ei siis ole ihme, että Espoonlahden keskusteluillassa kaupungin kasvu ja tiivistyminen nousikin todella merkittäväksi teemaksi. Metron tulo ja sen myötä palveluiden ja asuinrakennusten lisääntyminen mietityttävät asukkaita. Muutos herättää huolta luonnon ja alueen tunnelman säilymisestä.

Kauklahten keskusteluillassa korostetaan alueen omintakeista, kylämäistä, idyllistä ja rauhallista tunnelmaa. Kauklahtelaiset ovat hyvin perillä siitä, että kaupunkiradan myötä Espoon kasvua on suuntautumassa myös Kauklahteen. Monet ovat tästä huolissaan. Huoli ilmenee esimerkiksi siinä, miten vahvasti keskusteluillassa nostetaan esille kulttuuri- ja luontoympäristön sekä yhteisöllisyyden säilyminen.

Pohjois-Espoon suuralueen keskusteluillassa keskustellaan paljon siitä, että

kaupungin kehittyminen maltillisesti myös pohjoisen suuntaan olisi toivottavaa. Suuri osa asukkaista on muuttanut alueelle sen rauhallisuuden vuoksi, eikä toivo tämän muuttuvan. Moni on kuitenkin huolissaan lähipalveluiden säilymisestä. Samoin pelätään, että Pohjois-Espoon kehittäminen jäisi muiden alueiden varjoon. Pohjois-Espoossa arvostetaan metsiä ja luonnon rauhaa, mutta aluetta ei asukkaiden mielestä saa jättää oman onnensa nojaan.

Keskeisimmät huomiot

- Keskuksen ulkopuolelle katsominen: muidenkin suuralueen osien huomiointi.
- Keskuksista moderneiksi kaupunkikyliksi.
- Lähiluonto on kaikilla suuralueilla tärkeää.
- Kaupungin kasvaessa on tärkeää hahmottaa, mitkä asiat ovat olennaisimpia säilyttää asuinalueilla.
- Kaupunkikeskusten tasainen kehittäminen tärkeää.

Moniäänistä tulevaisuuskeskustelua tarvitaan

Meidän Espoo 20X0 -keskusteluilloissa asukkaille haluttiin antaa mahdollisuus sanoa painava sanansa kotikaupunkinsa ja lähiympäristönsä tulevaisuudesta. Tärkeää oli luoda turvallinen ja antoisa keskustelu ympäristö.

Keskusteluillat toteutettiin Sitran kehittämää Erätauko-dialogia soveltaen. Dialogi valittiin lähestymistavaksi, sillä sen avulla on mahdollista luoda tasavertainen ja kaikkia osallistujia kunnioittava ilmapiiri. Erätauko-menetelmälle on luotu rakentavan keskustelun pelisäännöt, jotka edistävät dialogin onnistumista. Koulutetut fasilitaattorit tukevat keskustelua pienryhmissä, joissa kaikki pääsevät vuorollaan ääneen. Kirjurit tekevät keskustelusta tarkat muistiinpanot.

Millaisiin tilanteisiin ja huomioihin Erätauko-menetelmän käyttäminen johti? Ainakin dialogi antaa tilaa yhdessä ideoinnille ja auttaa ymmärtämään erilaisia mielipiteitä. Tavanomaisiin asukastilaisuuksiin verrattuna se antaa asukkaille mahdollisuuden olla enemmän äänessä ja kaupunkisuunnittelijoille mahdollisuuden olla enemmän kuulolla. Näin saadaan murrettua perinteistä vuorovaikutuksen dynamiikkaa, mikä auttaa rakentamaan luottamusta.

Meidän Espoo 20X0 -keskustelut käytiin 5–8 hengen pienryhmissä. Kaikissa keskusteluryhmissä oli osallistujina paitsi asukkaita, myös kaupunkisuunnittelukeskuksen asiantuntijoita. Mukaan oli kutsuttu myös luottamushenkilöt.

Keskustelulle luotiin rakenne, jonka mukaan keskustelua käytiin. Asukkaat keskustelivat ensin siitä, mikä omalla asuinalueella on hyvää ja säilyttämisen arvoista, minkä jälkeen pohdittiin, mitä voisi parantaa. Seuraavaksi ideoitiin, mitä aivan uutta asuinalueelle voisi syntyä. Tämän jälkeen valittiin yhdessä keskusteluteema, johon syvennyttiin.

Millaisia tuloksia dialoginen käyttäminen asukkaiden keskusteluilloissa sai aikaan? Entä muovasivatko dialogit keskustelijoiden mielipiteitä uusiin suuntiin?

Ideoiden kehittelyä yhdessä

Monessa pienryhmäkeskustelussa asukkaat olivat hyvin samoilla linjoilla alueensa kehittämistarpeista. Tällaisissa tapauksissa kävi usein niin, että asukkaat alkoivat yhdessä ideoida ja kehittämään innostavia suunnitelmia omalle asuinalueelleen.

Tapiolassa asukkaat alkoivat ideoida kulttuurialueelle Piazzaa. Keski-Espoossa pohdittiin, voitaisiinko Espoon keskuksen asemaa Nuuksion porttina korostaa. Kauklahdessa oltiin yksimielisiä kaupunginosan kylämäisyyden luomasta viihtyisyyden ja yhteisöllisyyden tunteesta, ja sitä oltiin innokkaita markkinoimaan muillekin espoolaisille.

Keskustelu toimi kuin aivoriihi, jossa ideat alkoivat jo jalostua eteenpäin. Jaettu ymmärrys oman asuinalueen tilasta ja kehitysideoista innosti asukkaita pohtimaan hyviä ratkaisuja alueen ja asukkaiden tarpeisiin.

Kysymysten monimutkaisuuden havaitseminen

Osa keskusteluilloissa puhututtaneista teemoista osoittautui monimutkaisiksi, ja ne nostivat esille monenlaisia mielipiteitä.

Tällainen aihe oli esimerkiksi kaupungin kasvu ja kaupunkirakenteen tiivistyminen. Keskusteluillat johtivat mielenkiintoiseen pohdintaan siitä, miten ja kenen ehdoilla kaupunkia tulisi rakentaa.

Esimerkiksi Pohjois-Espoon keskusteluillassa pohdittiin, että hajautettu ja matala kaupunkirakenne voi olla ihmisten kannalta viihtyisää. Toisaalta se vie enemmän maa-alaa luonnolta kuin korkeampi rakentaminen. Aasukkaat jäivät pohtimaan, olisiko kuitenkin parempi rakentaa kohtuullisen korkeita rakennuksia.

Ongelmiin on yleensä useampia ratkaisuja kuin vain yksi, ja näistä voi olla vaikeaa valita paras. Dialogi sai useat asukkaat pohtimaan, mitä kaupungin rakentamisessa tulisi arvottaa eniten. Yhden mielipiteen sanominen ääneen nosti esille vaihtoehtoisia näkökulmia, ja moni alkoi pohtia omaa näkökantaansa.

Tulevaisuuskeskustelua selkosuomella

Kaupunkisuunnittelukeskus piti tärkeänä, että Meidän Espoo 20X0 -tilaisuuksilla tavoitettaisiin myös vieraskielisiä espoolaisia. Tilastojen mukaan noin joka viides espoolainen puhuu äidinkielenään jotakin vierasta kieltä. Myös heillä on oikeus vaikuttaa kotikaupunkinsa kehitykseen, mutta kynnys osallistua voi olla kielivaikeuksien vuoksi korkeampi.

Yksi Meidän Espoo 20X0 -tapahtumasarjan keskusteluilloista toteutettiin selkosuomeksi. Keskusteluilta oli suunnattu erityisesti niille espoolaisille, jotka puhuvat äidinkielenään jotakin muuta kuin suomea tai ruotsia, ja joille myöskään englannin kieli ei ole luonteva vaihtoehto. Apuna oli somalin, arabian ja venäjän osaajia.

Keskusteluilta toteutettiin yhteistyössä kaupungin kansainvälisyysyksikön ja Omnian kanssa. Iltaa markkinoitiin selkokielisesti ja laajasti maahanmuuttajien verkostoissa. Tilaisuuteen osallistunut joukko oli pieni mutta motivoitunut. Osa oli asunut Espoossa yli 20 vuotta ja osa muuttanut tänne vastikään. Osallistujat kokivat todella tärkeäksi mahdollisuuden osallistua keskusteluun tulevaisuuden Espoosta.

Keskustelu oli illan aikana hyvin monipuolista ja koski laajemmin kaupungin toimialoja, vaikka

kaupunkiympäristö olikin pääasiallisena aiheena. Osallistujat toivoivat kaupunkiympäristöä, jossa moninaisuus huomioidaan ja jossa on viihtyisää ja turvallista elää.

Espoon luonnonläheisyyttä ja mahdollisuuksia virkistäytyä lähiluonnossa pidettiin merkittävänä asioina. Nopeat yhteydet Helsinkiin lisäävät Espoon houkuttelevuutta. Kritiikkiä sai tylsä ja harmaa arkkitehtuuri. Espoon koettiin olevan melko täynnä moottoriteitä, jotka eivät ole kaikkein tunnelmallisimpia kaupunkikuvan elementtejä. Moni toi kansainvälisen kokemuksensa pohjalta esille esimerkkejä muiden maiden kaupunkiratkaisuksista.

Ihmiset tekevät asukkaiden mukaan kaupungin. Espoo tuntuu paikoitellen tyhjältä. Aasukkaat nostivat esille julkisten palvelujen merkityksen arjen hyvinvoinnille. Kirjastot saivat runsaasti kehuja, mutta esimerkiksi tulkkauspalveluja toivottiin lisää. Keskusteluillassa todettiin, että kaupungin pitää ottaa lapsiperheet huomioon, jotta tulevaisuuden Espoo olisi väestörakenteeltaankin monimuotoinen.

Keskusteluillassa vallitsi hyvä ilmapiiri ja asukkaat olivat innokkaita kehittämään Espoota entistäkin paremmaksi paikaksi tulevaisuudessa.

Eriävien näkemysten äärellä

Dialogimainen keskustelu sai aikaan myös tilanteita, joissa asukkailla oli toisistaan selkeästi eriävät näkemykset siitä, miten jokin kaupunkisuunnitteluun liittyvä kysymys tulisi ratkaista.

Esimerkiksi koko Espoon laajuisessa keskusteluillassa asukkailla oli eriäviä näkemyksiä siitä, miten metsiä ja muita luontoalueita pitäisi hoitaa ja kohdella. Jotkut asukkaat olivat harmissaan siitä, että paikoitellen Espoon metsät ja luontoalueet ovat ryteikköisiä ja vaikuttavat hoitamattomilta. Toiset asukkaat huomauttivat, että luontoa täytyy säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena monimuotoisuuden vaalimiseksi.

Dialogi ei ole paikka riitelylle, mutta toisaalta lopputuloksena ei tarvitse olla myöskään yksimielisyys ja ratkaisun löytäminen. Kaikki mielipiteet saa ja kuuluu tuoda esille, ja Erätauko-keskustelussa hyväksymme näkemysten moninaisuuden. Metsiin liittyvissä näkemyseroissa dialogissa tultiin siihen ymmärrykseen, että kaikenlaisia luonto- ja virkistysalueita tarvitaan.

Erilaisilla keinoilla kohti samaa päämäärää

Keskusteluiltojen dialogeissa on nähtävissä, että asukkaat jakavat huolen tai toiveen tietyistä asiakysymyksistä, mutta niihin halutaan vaikuttaa toisistaan poikkeavilla keinoilla. Keskustelun lopputulos riippuu paljon siitä, sattuuko samaan ryhmään saman- vai erimielisiä ihmisiä.

Keskusteluissa turvallisuus nousi yhteisesti tärkeäksi koetuksi teemaksi. Asukkaat kuitenkin ehdottivat hyvin erilaisia ratkaisuja turvallisuuden edistämiseksi. Yhdessä keskusteluryhmässä nousi esille, miten sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja kaupungin turvallisuuden kannalta on tärkeää saada kaikki asukkaat mukaan

kehittämään asuinalueita ja osallistumaan tapahtumiin. Toisessa keskusteluryhmässä taas pelättiin, voiko asuinalueen turvallisuus ja yhteisöllisyys vaarantua, mikäli esimerkiksi metron aiheuttaman liikkuvuuden vuoksi yhteisöt pirstaloituvat.

Dialogissa ei ole taattua, saati vaadittua, että yhdessä pienryhmässä ruodittaisiin asioiden kaikki puolet. Tärkeintä on, että kaikki saavat jakaa oman näkemyksensä.

Dialogissa keskustelun laajeneminen on avainasemassa

Dialogi luo parhaassa tapauksessa turvallisen keskusteluilmapiiirin, jossa jokainen kokee tulleen kuulluksi ja uskaltaa ilmaista mielipiteensä. On tärkeää, että keskustelu kaupunkisuunnittelun teemoista laajenee ja mahdollisimman moni mielipide tulee esille. Dialogissa kaikkien keskustelijoiden ymmärryksen lisääntyminen on pääasia, ei yksimielisyys tai ongelmien ratkaiseminen.

Kun mielipiteet ovat yhteneviä, syntyy erinomainen tilanne yhdessä ideoinnille ja kehittämiselle. Eriävät mielipiteet puolestaan auttavat ymmärtämään, kuinka moninaisia erilaiset asiakysymykset ovat. Kuten yksi pienryhmäkeskusteluihin osallistunut asukas mainitsi, dialogi ja erilaisten mielipiteiden esille tuominen “avaa myös meille asukkaille sitä, miten eri tavalla voi naapuri asioista ajatella”.

Johtopäätökset

Meidän Espoo 20X0 oli ensi kertaa toteutettu, ainutlaatuinen tapahtumakokonaisuus, joka muodostui yhteensä 14 tilaisuudesta: teemailloista, keskusteluilloista ja työpajasta. Sen toteuttivat Espoon kaupunkisuunnittelukeskus ja Omnia, Espoon työväenopisto yhteistyössä kestävän kehityksen osaamiskeskuksen ja Aalto-yliopiston kanssa keväällä 2022.

Espoo haluaa strategiansa mukaisesti lisätä asukasosallisuutta ja vuorovaikutusta. Meidän Espoo 20X0 oli uusi tapa vahvistaa osallistumisen kulttuuria. Se loi uudenlaista yhteistyötä kaupungin eri toimijoiden välille.

Kaupunkisuunnittelun teemat

Kevään aikana espoolaiset keskustelivat laajasti Espoon tulevaisuudesta ja kaupunkisuunnittelun teemoista. Jokaisesta tapahtumasta koottiin aineistoa asukkaiden käymistä keskusteluista. Analyysin perusteella espoolaisia puhututtavat kaupunkisuunnittelussa eniten kolme teemaa:

1. Sujuva arki, palvelut ja liikkuminen
2. Yhteisöllinen ja elinvoimainen kaupunki
3. Lähiluonto, luonnon monimuotoisuus ja ilmastonmuutos

Tärkeimmissä teemoissa painottuvat kaupungin toimivuus, viihtyisyys ja tunnelma. Teemojen taustalla vaikuttavat kaupungin kasvu ja tiivistyminen.

Palvelut ja liikkuminen olivat yleisiä keskustelun aiheita, sillä niiden merkitys sujuvalle arjelle on suuri. Espoolaiset ovat valmiita tekemään arjestaan kestävämpää ja ilmastoystävällisempää, kun siitä tehdään heille helppoa. Asukkaat käyttävät mielellään kauppakeskusten palveluita, mutta niiden rinnalle tarvitaan lähipalveluita, julkisia palveluita ja epäkaupallisia kohtaamispaikkoja.

Tärkeän roolin keskusteluissa sai kaupunginosien elinvoimaisuuden ja yhteisöllisyyden vaaliminen. Asukkaat pohtivat, mistä ne omalla asuinalueella muodostuvat, millaisia asioita alueella kannattaa vaalia sekä millaisten tekijöiden avulla kaupunginosan mainetta ja tunnettuutta voisi parantaa. Asukkaat arvostavat yhteisöllisyyttä ja kohtaamisia. Kaupungin toivotaan tukevan niitä esimerkiksi kaupunkisuunnittelulla ja tarjoamalla tiloja asukkaiden omaehtoiseen toimintaan.

Lähiluonto, virkistys ja kaupunkivihreä nousivat keskusteluissa jatkuvasti esille. Luonnon monimuotoisuus ja ilmastomuutos herättivät paljon huolta. Keskusteluissa pohdittiin myös ihmisen ja luonnon välistä suhdetta: onko kaupunkiluonto vain ihmistä varten vai onko sillä myös itseisarvo muidenkin eliölajien kotina – sekä miten tämä näkökulmaero vaikuttaisi kaupunkisuunnitteluun, metsänhoitoon ja virkistyskäyttöön. Asukkaat haluavat, että kaupunkisuunnittelussa otetaan huomioon luonnon monimuotoisuus, ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen.

Espoon laajuisten teemojen lisäksi analyysissä tarkasteltiin suuralueiden välisiä eroja ja yhteneväisyyksiä. Suurimmat erot tulivat esille siinä, millaiseksi oman alueen identiteetti ja maine koettiin. Alueen sijainti, nykyinen kaupunkikuva ja rakentamispaine vaikuttivat siihen, miten asukkaat kokivat asuinalueensa. Kaikilla alueilla asukkailla on huoli luonnon säilymisestä ja intoa oman asuinalueen kehittämiseen ja yhteisöllisyyden lisäämiseen.

Asukkaiden pohtimat teemat ovat kaupunkisuunnittelun kannalta erittäin relevantteja ja ajankohtaisia. Samat kysymykset ovat esillä myös suunnittelijoiden päivittäisessä työssä ja niiden ratkaisemiseen käytetään paljon aikaa ja asiantuntemusta.

Tapahtumakokonaisuuden arviointi

Kaupunkisuunnittelukeskuksen, työväenopiston ja kestävän kehityksen osaamiskeskuksen yhteistyö toimi erinomaisesti ottaen huomioon, että täysin uudenlaista tapahtumaa tehtiin ensimmäistä kertaa yhdessä. Pandemiatilanne toi omat haasteensa, kun alun perin lähitilaisuuksina suunnitellut tapahtumat jouduttiin siirtämään pitkälti verkkoon. Tapahtumasarja oli mahdollinen, koska kaikki toimijat toivat mukaan oman osaamisensa, viestintäkansansa ja muut resurssinsa.

Tapahtumasarjalle asetetut tavoitteet toteutuivat varsin hyvin. Kokonaisuus tavoitti yhteensä noin 1500 espoolaista tilaisuuksien osallistujina ja teemailtojen tallenteiden katseluina. Tapahtumasarjan verkkosivusto ja uutiset tavoittivat tuhansia. Jokaisen keskusteluillan jälkeen julkaistiin yhteenveto keskeisimmistä teemoista, joita asukkaat toivat niissä esille.

Teemaillat käsittelivät Espoo-tarinan mukaisesti kestävästä tulevaisuudesta, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta, luontoa sekä sujuvaa arkea. Teemat oli valittu osuvasti, sillä ne nousivat esille myös keskusteluilloissa espoolaisille tärkeinä aiheina.

Myös kehittämistarpeita tunnistettiin. Osa asukkaista antoi palautetta siitä, että tapahtumiin ilmoittautuminen työväenopiston Ilmonet-järjestelmän kautta tuntui kohtuuttoman työläältä. Lisäksi osa niistä, jotka olivat ilmoittautuneet tapahtumaan, eivät silti saapuneet paikalle tilaisuuteen. Muutaman asukkaan kohdalla tuli myös teknisiä ongelmia niin, etteivät he halustaan huolimatta pystyneet osallistumaan etätilaisuuteen. Keskusteluiltojen toteutustapa dialogina etäyhteydellä oli monille asukkaille uusi. Ehkä tämän seurauksena keskusteluilloissa oli usein osallistujakatoa siinä vaiheessa, kun piti siirtyä pienryhmiin keskustelemaan.

Meidän Espoo 20X0 -tapahtumasarjan tavoitteet:

4. Lisäämme yhteistä ymmärrystä maailman ja Espoon muutoksesta, toivottavista tulevaisuuksista, muutoksen ohjaamisesta ja asukkaiden osallistumisesta.
5. Tavoitamme espoolaisia eri puolilta kaupunkia, eri taustoista ja elämäntilanteista. Määrällinen tavoite: 1000 espoolaista.
6. Saamme asukkailta tietoa kaupunkisuunnittelun ja kestävän kehityksen työn tueksi. Saamme tietoa asukkaiden osaamistarpeista.
7. Asukkaat kokevat osallistumisen merkitykselliseksi.
8. Rakennamme vuoropuhelua ja luottamusta.

Tapahtumasarjan kaikki tilaisuudet olivat suomenkielisiä. Yksi vieraskielisille suunnattu keskustelu pidettiin selkosuomeksi. Alun perin suunnitelmassa oli järjestää kaikkiin keskusteluihin mahdollisuus ruotsin- ja englanninkielisille pienryhmille. Uuden ja nopeatahtisesti edenneen tapahtumasarjan rakentaminen sekä koronatilanteen aiheuttamat muutokset tapahtumien toteutusmuotoihin aiheuttivat kuitenkin paljon työtä. Resurssit eivät lopulta riittäneet siihen, että tapahtumissa olisi ollut sisältöä kolmella kielellä. Tapahtumasarjalla oli kuitenkin kolmekieliset verkkosivut, ja tapahtuman ennakkotiedote sekä osa somemarkkinoinnista tehtiin Espoon kaupungin kolmella palvelukielellä.

Ihanaa, että tällaista järjestetään!

Hyvä tilaisuus, hienoa kuulla, että itselle tärkeitä asioita mietitään myös Espoon kaavoituksessa.

Hyvä fasilitointi synnytti hienosti vapaata keskustelua. Kaikki pääsivät ääneen ja saivat rauhassa kertoa ajatuksensa.

Toivottavasti tällaisia järjestetään jatkossakin!

Tapahtumakokonaisuuden opit

Asukkaat ovat toivoneet keskustelua Espoon ja sen eri alueiden kehittämisestä pitemmällä aikavälillä. Meidän Espoo 20X0 -tapahtumakokonaisuus vastasi osaltaan tähän odotukseen. Kokemukset osoittivat, että keskustelua kaupunkisuunnittelusta kannattaa laajentaa yksittäisistä kaavoista. Keskusteluissa päästiin kohtuullisen lyhyessä ajassa hyvinkin syvälliseen

pohdintaan ja huomattiin, miten monenlaisia käsityksiä ja mielipiteitä asukkailla on. Samalla yhteiset, tärkeät teemat nousivat keskusteluissa johdonmukaisesti esiin.

Kommunikointi kaupunkisuunnittelusta ei ole aina toimivaa. Kaupunkisuunnittelun asiantuntijat käyttävät työssään erikoistunutta terminologiaa, kun taas kaupunkilaiset puhuvat samoista ilmiöistä yleiskielisesti. Tapahtumasarjassa käyty dialogi loi mahdollisuuden kiireettömään keskusteluun. Tällöin nousee esille, millaisia arvoja ja maailmankuvia asukkailla on, ja miten he tulkitsevat niiden pohjalta kaupunkisuunnittelua. Analyysin avulla ymmärrämme paremmin, mistä puhutaan, kun puhutaan luonnosta, yhteisöllisyydestä tai palveluista.

Asukkaiden, asiantuntijoiden ja päättäjien välinen keskustelu on itsessään arvokasta, mutta keskustelun analysointi mahdollistaa sen, että keskusteluilla on myös vaikutusta. Meidän Espoo 20X0 -tapahtumakokonaisuuden keskusteluiden perusteellinen analysointi on antanut hyvän kuvan asukkaiden huolista ja toiveista. Analyysi on tuottanut dataa, jota kaupunki ja työväenopisto voivat hyödyntää toiminnassaan.

Analyysiä tehtäessä kävi selväksi, miten kaikkien keskusteluteemojen taustalla vaikuttaa kysymys kaupungin kasvusta ja tiivistymisestä. Näihin kysymyksiin liittyy ymmärrettävästi huolta, sillä rakentaminen muuttaa ympäristöä ja paikallista yhteisöä. Espoon väestönkasvuennusteiden valossa rakentamista tarvitaan tulevaisuudessa lisää, ja samalla ratkotaan liikenteen, työpaikkojen ja palveluiden kehittämiseen ja sijoittumiseen liittyviä kysymyksiä. Tällöin on hyvä, että asukkaiden näkemyksiä on kartoitettu, jolloin niitä on mahdollista ottaa huomioon kaupungin kehittämisessä ja viestiä tästä asukkailla parhaalla mahdollisella tavalla. Keskustelua tarvitaan myös tulevaisuudessa.

Seuraavat askeleet

Tapahtumasarja oli järjestäjille suuri ponnistus, jonka tuloksia viedään eteenpäin kahdella tavalla. Tulokset on analysoitu ja niitä voidaan hyödyntää järjestäjien toiminnassa sekä tiedottaa niistä muille toimijoille, joita ne koskevat. Toiseksi tapahtumakokonaisuus konseptoidaan, jolloin sitä voidaan käyttää espoolaisena tulevaisuuskeskustelun foorumina myös muissa teemoissa.

Päättäjien työpajassa tarkasteltiin Meidän Espoo 20X0 -analyysin tuloksia

Kaupunkisuunnittelukeskus järjesti syksyllä 2022 kaupungin luottamushenkilöille työpajan, jossa käsiteltiin asukkaiden näkemyksiä Espoon ja sen eri alueiden tulevaisuudesta.

Työpaja oli osa päättäjäseminaarien sarjaa, jonka kaupunkisuunnittelukeskus on järjestänyt Espoon yleiskaavan 2060 aloitusvaiheessa. Kaupunkisuunnittelukeskuksessa pidettiin tärkeänä, että luottamushenkilöt pääsevät syventymään asukkaiden esittämiin toiveisiin ja huoliin ennen kuin yleiskaavan tavoitteista päätetään. Paikalle oli kutsuttu kaupunginhalituksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenet. Työpajaan saapui pieni joukko päättäjiä, jotka olivat kaupunkisuunnittelun kannalta avainasemassa.

Työpajassa hyödynnettiin Sitran Tulevaisuustaa-juus-menetelmää. Aineistona oli Meidän Espoo 20X0 -analyysin tulokset, Mun Espoo kartalla -kyselyn tuloksia vuodelta 2020 sekä yleiskaavan kyselyn alustavat tulokset syksyiltä 2022.

Pajassa tehtiin aluksi tulevaisuusharjoitteita ja pohdittiin Espoon tulevaisuutta samalla tavalla kuin asukkaiden Tulevaisuustaa-juus-pajassa keväällä 2022. Tämän jälkeen päättäjät saivat tarkastella pienryhmissä eri aineistoja ja keskustella asukkaille tärkeistä kaupunkiympäristön teemoista. Lopuksi käytiin yhteinen keskustelu siitä, miten asukkaiden näkemyksiä tulevaisuuden Espoosta voitaisiin sisällyttää yleiskaavan tavoitteisiin ja edistää yleiskaavan avulla.

Keskustelujen tulosten hyödyntäminen

Tapahtumasarjan keskusteluiden analyysi on tuottanut tietoa, jota voidaan käyttää kaupunkisuunnittelussa ja kaupungin toiminnan kehittämisessä. Kaupunkisuunnitteluun aineisto antaa tietoa sekä kaupunkitasolla että tarkemmassa suunnittelussa.

Terveiset Omnilta

Yhteistyö Meidän Espoo 20X0 -tapahtumasarjassa oli koko Omnille merkittävä oppimisen paikka. Tapahtumasarja oli erinomainen osoitus yhdessä tekemisen ja innostuksen voimasta, joiden avulla pystyttiin rakentamaan kuntalaisia palveleva kokonaisuus ja ratkomaan vastaan tulleet haasteet moniammatillisen osaajajoukon voimin. Erätaukomenetelmää tullaan työväenopistossa käyttämään jatkossakin niin sisäisissä kuin ulkoisissakin verkostoissa. Loppuraportin antia tullaan hyödyntämään kurssisuunnittelussa, jotta saadaan espoolaisille juuri sitä koulutusta, jota he haluavat ja tarvitsevat. Yhteistyö kaupungin kanssa jatkuu ja vahvistuu!

Espoossa on käynnissä koko kaupungin yleiskaavan valmistelu, joka tähtää vuoteen 2060. Yleiskaavatyössä ennakoidaan kaupungin kehitystä tulevana vuosikymmeninä ja päätetään yleisellä tasolla kaupungin kasvun suunnista ja painotuksista. Yleiskaavaa tehdään laajalla yhteistyöllä, eri näkökulmia yhteensovittaen. Meidän Espoo 20X0 -tapahtumasarjan keskustelut antavat tärkeää tietoa asukkaiden näkemyksistä. Lisäksi yleiskaavassa hyödynnetään muilla tavoin kerättyä asukastietoa, kuten vuonna 2020 toteutetun, laajan Mun Espoo kartalla -kyselyn tuloksia sekä syksyn 2022 asukastilaisuuksia ja -kyselyä.

Aloitusvaiheessa yleiskaavalle laaditaan kaupunkitasoiset tavoitteet. Suunnittelijat ovat käyttäneet keskustelujen analyysiä ja asukkaiden näkemyksiä muun tiedon rinnalla valmistellessaan tavoitteita päätöksentekijöille. Kaupunkisuunnittelukeskus hyödyntää aineistoa myös yleiskaavatyön seuraavissa vaiheissa ja muissa kaavahankkeissa.

Meidän Espoo 20X0 -tapahtumakokonaisuus hyödyttää myös muita tahoja. Espoon työväenopisto käyttää raporttia tulevien kurssien suunnittelussa. Kestävän kehityksen osaamiskeskus hyödyntää raporttia tausta-aineistona omassa suunnittelussaan.

Meidän Espoo 20X0-tapahtumasarjan tuloksia on esitelty Espoossa laajasti eri toimijoille. Tuloksia on esitelty muun muassa Espoon kaupungin henkilöstölle suunnatussa seminaarissa, johon osallistui henkilöstöä konsernihallinnosta ja eri toimialoilta. Kaupunginhallituksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenille järjestettiin työpaja, jossa esiteltiin asukkaiden näkemyksiä ja pohdittiin, miten niitä voidaan edistää yleiskaavan kautta.

Tapahtumakokonaisuus ja raportti tulevat jatkossa toimimaan myös ainakin yhden opinnäytetyön aineistona. Raportti on julkaistu Espoon kaupungin verkkosivustolla ja kaupunkisuunnittelukeskus tiedottaa tapahtumasarjan tuloksista myös muille toimijoille, joita tulokset koskevat. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksessa toivotaan raportin kiinnostavan ja hyödyttävän monia erilaisia ryhmiä ja toimijoita.

Meidän Espoo 20X0 -tapahtumakokonaisuuden konseptointi

Monimuotoinen tapahtumasarja osoittautui toimivaksi. Teemailtojen korkeatasoiset luennoitsijat ja espoolaiset puheenvuorot antoivat syötteitä alueellisiin keskusteluihin. Työpajojen määrä jäi pandemiatilanteen vuoksi yhteen, mutta työpajatyöskentely täydentää toiminnallisuudellaan hyvin muita tapahtumamuotoja.

Meidän Espoo 20X0 sai kunniainnoinnan kaupunginjohtajan innovaatiokilpailussa syksyllä 2022. Seuraavaksi tapahtumasarjasta tehdään konsepti, jonka avulla kaupunki ja Omnia voivat toteuttaa vastaavia tapahtumasarjoja ja käydä tulevaisuuskeskustelua asukkaiden kanssa myös muista teemoista.

Kiitokset

Kaupunkisuunnittelukeskus kiittää yhteistyökumppaneita, puhujia ja henkilöstöä tapahtumasarjan toteutuksesta sekä asukkaita aktiivisesta osallistumisesta. Kiitämme Susanna Nurmea aineiston analyysistä ja raportin tuottamisesta sekä Tuuli Aaltiota, Maria Käyhköä ja Heli-Maija Nevalaa osallistumisesta kirjoitusprosessiin. Kiitämme Mirella Seppää raportin taitosta ja Tereza Dicksonia tapahtumasarjan ja raportin kuvituksesta.